

שיחות בזיוק

שיחות מפי
הרב אורן נזרית שליט"א

פרשת
זאח

שיחות חיזוק

פרשת
זאח

שיחות מפי הרב אורן נזרית שליט"א

מתוך סדרת הספרים שיחות חיזוק (ה' כרכים)
ניתן להשיג בטלפונים 0509013000, 0506491414
למעוניינים ניתן לקבל השיחה במייל toraoren@gmail.com

תוכן הענינים

ג	שְׂרָשׁ מַצּוֹת הַצְּנִיעוּת מִן הַתּוֹרָה
ג	צְנִיעוּת הִיא הַגָּנָה
ד	שְׂכַר הָאִשָּׁה בַּצְּנִיעוּתָהּ
ד	הַצְּנִיעוּת מִשְׂבַּחַת תָּמִיד
ה	חֲשִׁיבוֹת הָאִשָּׁה בַּצְּנִיעוּתָהּ
ה	הַזְהִירוֹת בַּצְּנִיעוּת חַמּוּדָה בְּיֹתֵר
ה	תַּפְקִיד הָאִשָּׁה הִיא הַהֲגָנָה
ו	אֲנַחְנוּ חַשׁוּבוֹת - לָכֵן אֲנוּ צְנוּעוֹת
ז	עֲלִיד הוֹרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם
ז	מַעֲשֵׂה סוּלִיקָה הַצְּדָקָת
ז	מִן הַעֲדוֹן שֶׁל תַּשְׁעִים וְשִׁלֹּשׁ הַבָּנוֹת
ח	וְשֵׁב מֵאֲחֵרֶיךָ - הַפְּחַד הַכִּי גָדוֹל
ט	בִּזְכוּת נָשִׁים צְדָקָנוֹת
ט	מִן נְעוּל אַחֲתֵי כָלָה
ט	דַּבְּרֵי חו"ל עַל הַצְּנִיעוּת
י	קַלְקוּלֵי חֶסֶד הַצְּנִיעוּת שֶׁבִּמְיֻנּוֹ
יא	חֻבַּת הַהוֹכָחָה לַצְּנִיעוּת
יב	אַזְהַרְתָּ הַזֶּהר הַקָּדוֹשׁ בַּזְהִירוֹת בַּצְּנִיעוּת
יג	בְּרָכוֹת מִפְּלִגּוֹת לְמוֹל הַקְּלָלוֹת שֶׁבִּכְסוּי רֹאשׁ וְהַעֲדָרוֹ
יד	כְּסוּי הָרֹאשׁ הַרְצוּי רַק בַּמְטַפַּחַת
יד	לְהַזְהִיר בַּצִּנּוֹר הַבְּגָדִים
טז	לְבָרַח מִתַּעֲרוּבוֹת אֲנָשִׁים וְנָשִׁים

ניתן להקדיש פרשיות לברכה והצלחה ולעילוי נשמת זכיו"ב
לפרטים ניתן ליצור קשר בטל: 0506491414, 0509013000

שיחות חיזוק

הַתְּעוֹרְרוֹת נִפְלְאוֹה בְּעֵינַי צְנִיעוֹת

שִׁיחָה לְשַׁבַּת פְּרִשְׁת וָאֲרָא

בֵּינוּ לְבִין בּוֹרְאוֹ, לְקַשֵּׁר אֶת יְחוּד ה' לְלֵב וְלִמְחָה. מִצְוַת הַשַּׁבָּת - לְדַעַת שְׁפָל הַיְקוּם שׁוֹבֵת, וְאִין עוֹד מְלַבְדוֹ, וְכֵן עַל זֶה הַדְרָךְ - כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁבַתוֹרָה, וְיֵשׁ לְהִבִּין גַּם אֶת מֵהוּת מִצְוַת הַצְּנִיעוֹת - מָה עֲנִינָה.

צְנִיעוֹת הִיא הַגְּנָה

הַגְּאוֹן הַצְּדִיק רַבִּי שְׁמִשׁוֹן פִּינְקוּס זצ"ל (בְּסִפְרוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה) מְבַאֵר אֶת מֵהוּת מִצְוַת הַצְּנִיעוֹת, שֶׁהִיא הַגְּנָת הָאִשָּׁה. הָאִמָּא הִיא מְקוּם הַהִתְהוּוּת שֶׁל הַיֶּלֶד, וְקוֹבַעַת אֶת הַיְחוּס לְעַם יִשְׂרָאֵל, לְעֲמַת יְחוּס כְּהִנָּה וְלוֹיָהּ שֶׁהוֹלְכִים אַחֵר הָאָב. כִּי כָּל שְׂדֵכֵר יָקָר יוֹתֵר, צָרִיף שְׁמִירָה יִתְּרָה, אָדָם שִׁישׁ לוֹ הַרְבֵּה כֶּסֶף, וְרוֹצֵה לְהַפְקִידוֹ בְּבִנְיָן, אֵינוֹ יוֹצֵא בְּדָרְךְ מִנְקֻרַת עֵינָיו וּמִתְגַּלֶּה עִם כֶּסֶפוֹ לְעֵין כָּל, אֲדַרְבָּה, הוּא מְנַסֶּה לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּפִשְׁטוֹת, וְעוֹשֶׂה כָּל שְׁמִירָה אֲפֹשְׁרִית, וְכִינֵן שֶׁהָאִשָּׁה הִיא מְקוֹר הַהוֹצָרוֹת שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הַיְהוּדִית, הִיא צְרִיכָה לְהִיּוֹת יוֹתֵר שְׁמוּרָה וּמוֹגְנָת.

כְּשֶׁנִּתְבּוֹנֵן בְּשֵׁרֵשׁ הַדְּבָר נִרְאֶה, שְׁכָּבֵר בְּרֵאשִׁית הַבְּרִיאָה נִתְגַּלֶּה שֶׁהַצְּנִיעוֹת הֵיחָד הַגּוֹרֵם הַעֲקָרִי לְכָךְ שֶׁנִּגְזְרָה מִיָּתֵה עַל הָאֲנוּשׁוֹת, כְּמוֹ שֵׁרֵשׁ"י מְבִיא בְּפִסּוּק (בְּרֵאשִׁית ג, א): "וְהִנְחַשׁ הָיָה עָרוֹם" - מָה עֲנִין זֶה לְכָאן? הָיָה לוֹ לְסַמֵּךְ "וַיַּעַשׂ לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר וַיְלַבְּשֵׁם" (שֵׁם ג, כ), אֲלָא לְמַדְרָךְ מְאִיזוֹ סָבָה קַפֵּץ הַנְּחַשׁ עֲלֵיהֶם רָאָה אוֹתָם עֲרֻמִּים וְכוּ' לְעֵין כָּל וְנִתְאַוָּה לָהּ.

נִמְצָא, שְׁכִינֵן שֶׁהֵם לֹא הִיוּ מְכֻסִּים, הַתְּקַנָּא בְּהַנְּחַשׁ, שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ חֵלֶק בְּאִשָּׁה, וְנִסְפָּה לְפִתּוּתָהּ וּלְהַחֲטִיאָהּ, וְקַלְקוּל זֶה הָיָה הַיְסוּד שֶׁגָּרַם מִיָּתֵה לְכָל הַדּוֹרוֹת, שֶׁהִיוּ עֲרֻמִּים וְלֹא

בְּסִיעֵתָא דְשִׁמְיָא, נִתְבּוֹנֵן בְּמַעַלַת צְנִיעוֹת הָאִשָּׁה, שֶׁהִיא מֵהַמִּצְוֹת הַעֲקָרִיּוֹת שִׁישׁ לְלַמֵּד אֶת הַנְּשִׁים, שֶׁהֵן עֲקָרוֹ שֶׁל בֵּית, כְּפִתּוּב (שְׁמוֹת יט, ג): "כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב", וְדָרְשׁוּ (שְׁמוֹת יב, כח, ב) - אֵלוֹ הַנְּשִׁים. כִּי הַתְּחִזְקוֹת הַנְּשִׁים בְּצְנִיעוּתָן, הוּא חֲסוֹנוֹ שֶׁל הַבֵּית הַיְהוּדִי, וּבְזִכּוֹת צְנִיעוּתָן זֹכּוֹת שְׁיִתְקַיֵּם בְּהֵן (תְּהִלִּים קיג, ט): "אִם הַבָּנִים שְׁמַחָה", וְנוֹשָׂא הַצְּנִיעוֹת הוּא כְּהַמְשִׁיךְ לְשִׁמְרַת הַעֵינָיו (רָאָה בְּשִׁיחָה לְפְרִשְׁת שְׁמוֹת), שֶׁהָרִי זֶה הוֹלֵךְ בַּד בְּבַד, שְׁמִירַת עֵינָיו הָאִישׁ וְצְנִיעוֹת הָאִשָּׁה, כִּי הֵם אֵלוֹ מְרַכִּיבֵי הַבְּנִין שֶׁל טְהוֹרַת עַם יִשְׂרָאֵל.

וּבְמִיחַד בִּימֵי הַשׁוֹכְבִּים שֶׁהֵם יְמֵי טְהוֹרָה וְהַתְּחִזְקוֹת, לְאִישׁ בְּשִׁמְרַת עֵינָיו, וְלְאִשָּׁה בְּצְנִיעוּתָהּ, וּמוֹבָא בְּשֵׁם צְדִיקִים זי"ע שְׁאֵפְלוֹ תוֹסַפַּת כְּלִשְׁהִי שֶׁל צְנִיעוֹת - מוֹעֵלַת מְאֹד. וְאֵפְלוֹ פֶּס כַּגֵּד קֶטֶן נוֹסֵף וְשׁוֹרָה שֶׁל תוֹסַפַּת יְכוּלִים לְהַכְרִיעַ אֶת כָּף הַעוֹנוֹת וְהַזְכִּיּוֹת לְכָף זְכוּת (קוֹל מְנַחֵם מ"ק הַאֲדַמּוֹר מְקַאֲלִיב שְׁלִיט"א).

שֵׁרֵשׁ מִצְוַת הַצְּנִיעוֹת מִן הַתּוֹרָה

סִפֵּר מִצְוֹת הַקְּצָר מִנֵּה אֶת מִצְוַת הַצְּנִיעוֹת כְּמִצְוַת עֲשֵׂה מֵהַתּוֹרָה, מִמִּילָא כָּל אִשָּׁה שְׁמַשְׁתַּדְּלַת לְהִיּוֹת צְנוּעָה בְּכָל מָה שֶׁשָּׂיף לְצְנִיעוּת, הַכּוֹלְלַת הַרְבֵּה עֲנִינִים, בֵּין בְּלְבוּשָׁה, בְּדַבּוּרָה וּבְהִנְהַגְתָּהּ - מְקַיֶּמֶת מִצְוַת תְּמִידִית. וְאֵפְלוֹ כְּשֶׁהוֹלְכַת לִישׁוֹן, בְּצְנִיעוּת, מְקַיֶּמֶת בְּזֶה מִצְוַת שֶׁל (מִיכָה ו, ח): "וְהַצְּנִיעַ לְכַת עִם ה' אֲלַקִּיךְ", הַכּוֹלְלַת גַּם אֶת צְנִיעוֹת הָאִשָּׁה.

בְּסִפֵּר הַחֲנוּף מְבַאֵר טַעְמֵי הַמִּצְוֹת, שְׁלֵכָל מִצְוַת נִקְדָּה מִיחַדָּת, לְדַגְמָה, מִצְוַת צִיצִית - "וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם" (בְּמִדְבָר טו, לט), תְּפִלִּין הִיא מִצְוַת הַמְּקַשְׁרַת

פְּרִשְׁת וְאַרְא

הָאָרְץ. מִגִּבְתָּ וְעַד אֲנֹטִיפָרְס וְלֹא מִצְאוּ תִינּוֹק וְתִינָקֶת אִישׁ וְאִשָּׁה שֶׁלֹּא הָיוּ בְקִיָּאִין בְּהִלְכוֹת טְמֵאָה וְטִהָרָה - זֶה הִיא הַתּוֹצֵאָה הַמְבֻרָכֶת שֶׁל הַנּוֹהָגִים בְּצִנִּיעוֹת.

הַצִּנִּיעוֹת מִשְׁפַּחַת תְּמִיד

כְּשֶׁחָלָה חֲזַקְיָהוּ וְנָטָה לְמוֹת, כְּתִיב (מְלָכִים-ב כ, ה): "שׁוּב וְאָמַרְתָּ אֶל חֲזַקְיָהוּ נְגִיד עַמִּי, כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי דָוִד אֲבִיךָ שְׁמַעְתִּי אֶת תְּפִלָּתְךָ, רְאִיתִי אֶת דַּמְעָתְךָ הַנְּנִי רַפָּא לְךָ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי תַעֲלֶה בֵּית ה' (ח) וַיֹּאמֶר חֲזַקְיָהוּ אֶל יְשַׁעְיָהוּ מָה אוֹת כִּי יִרְפָּא ה' לִי וְעֲלִיתִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בֵּית ה'; (ט) וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ זֶה לְךָ הַאֲוֹת מֵאֵת ה' כִּי יַעֲשֶׂה ה' אֶת הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר, הֲלֹךְ הֵצֵל עֲשֶׂר מַעֲלוֹת אִם יָשׁוּב עֲשֶׂר מַעֲלוֹת" - [הַשֵּׁמֶשׁ תַּעֲצֹר מִמְהַלְכָה לְכַבּוֹד חֲזַקְיָהוּ]. וְכֹאֲשֶׁר נִעְצְרָה הַשֵּׁמֶשׁ כְּתוּב (פְּסוּק יב): "בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח בְּרֹאדָן בְּלֹאדָן בֶּן בְּלֹאדָן מֶלֶךְ בָּבֶל סִפְרִים וּמִנְחָה אֶל חֲזַקְיָהוּ כִּי שָׁמַע כִּי חָלָה חֲזַקְיָהוּ", הַשְּׂפִים וְרָאָה שֶׁהִשְׁעוֹן נִעְצַר, וְלֹא יָדַע מָה קָרָה, אָמְרוּ לוֹ שֶׁזֶה לְכַבּוֹדוֹ שֶׁל חֲזַקְיָהוּ, שָׁלַח מִיָּד שְׁלִיחִים אֵלָיו, וְכְתוּב, שֶׁכְּשֶׁהִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ בְּלֹאדָן בֶּן בְּלֹאדָן (יא) וַיִּשְׁמַע עֲלֵיהֶם חֲזַקְיָהוּ וַיִּרְאֵם אֶת כָּל בֵּית נִכְתָּה אֶת הַכֶּסֶף וְאֶת הַזָּהָב וְאֶת הַבְּשָׂמִים וְאֶת שֶׁמֶן הַטּוֹב וְאֶת בֵּית כְּלָיו, וְאֶת כָּל אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאוֹצְרוֹתָיו, לֹא הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא הָרִאֵם חֲזַקְיָהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל מִמְשָׁלְתוֹ, וּפְרִשׁ רַש"י, לֹא הָיָה דָבָר - אֶת הָאָרוֹן וְהַלְוִחוֹת וְסִפְרֵי הַתּוֹרָה. (יד) "וַיָּבֵא יְשַׁעְיָהוּ הַנְּבִיא אֶל הַמֶּלֶךְ חֲזַקְיָהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה אָמְרוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חֲזַקְיָהוּ מֵאַרְץ רְחוֹקָה בָּאוּ מִבָּבֶל: (טו) וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתְךָ וַיֹּאמֶר חֲזַקְיָהוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא הָרִאִיתֶם בְּאַצְרוֹתָי" [הַכָּל גָּלִיתִי לָהֶם, לֹא הִנַּחְתִּי דָבָר מִכֶּסֶף] (טז) "וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל חֲזַקְיָהוּ שְׁמַע דְּבַר ה': (יז) הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשְׂאָ כָּל אֲשֶׁר בְּבֵיתְךָ וְאֲשֶׁר אֶצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה בְּבִלְבָּלָה לֹא יוֹתֵר דְּבָר אָמַר ה': (יח) וּמִבְּנֵיךְ

הָיוּ מְכַסִּים, הַתּוֹרָה מְלַמְּדָתָנוּ שֶׁכְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵר עַל צִנִּיעוֹתוֹ, הוּא מִגֵּן עַל עֲצָמוֹ.

שֹׁכֵר הָאִשָּׁה בְּצִנִּיעוֹתָהּ

אִךְ שֶׁזֶה שְׂאֵשָׁה לְבוֹשָׁה בְּצִנִּיעוֹת הוּא לְהִנָּאֵתָה וּלְטוֹבָתָה, אִךְ עַל פִּי כֵן שֹׁכֵרָה רַב מִן הַשָּׂמַיִם. כְּמוֹכָא בְּמִדְרָשׁ (פְּנִיחֻמָּא וַיֵּצֵא כב): "חֲכוּ מִמִּתְקִים" (שִׁיר הַשִּׁירִים ה, טז), אָמַר רַבִּי הוֹנָא בְּרַבִּי יוֹסִי, בּוֹא וּרְאֵה מָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר לְיִשְׂרָאֵל: "וְיִשְׂרָט לְנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ בְּשִׂרְכֶם" (וַיִּקְרָא יט, כח), אָדָם אוֹמֵר לְחֻבְרוֹ אִם לֹא תַחֲבֵל בְּעֲצָמְךָ אֶתֶּן לְךָ שֹׁכֵרָה, יֵשׁ חִיף מִתּוֹק מִזֶּה? נִמְצָא, שֶׁה' אוֹמֵר לָנוּ, אִם לֹא תִנְבֵּל עֲצָמְךָ - וְזֶה הָרִי טוֹב גַּם בְּשִׁבְלֶךָ - אֶתֶּן לְךָ שֹׁכֵר! וְכֵן הַדְּבָר בְּצִנִּיעוֹת, אִם תִּשְׁמְרוּ עַל צִנִּיעוֹתְכֶם, בְּנוֹסֶף עַל כֹּף שֶׁזֶה טוֹב לָכֶם בְּהִיוֹתְכֶם מְכַבְּדִים עַל יְדֵי כֹף - עוֹד תִּקְבְּלוּ עַל זֶה שֹׁכֵר.

כְּתוּב (מְשָׁלִי לֹא, י-יא): "אֲשֶׁת חֵיל מִי יִמְצָא וְרָחַק מִפְּנִינִים מְכָרָה, בְּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָה וְשָׁלַל לֹא יַחְסֹר"; אִשָּׁה שֶׁלְּבוֹשָׁה בְּצִנִּיעוֹת - לֵב בַּעֲלָה בּוֹטַח בָּהּ בְּגִין זֹאת, שְׂאִינָה מְכַשִּׁילָה אֶת הַרְבִּים, וְאִזּוּ מִתְקִים בָּהּ - "וְשָׁלַל לֹא יַחְסֹר", שֶׁבּוֹזְכוֹתָה נִשְׁפַּעַת פְּרִנְסָה לְבֵיתָהּ, כְּדִלְקָמֶן. וְהִנֵּה הַתָּאֵר 'אֲשֶׁת חֵיל' שְׂמוּכָא בְּרִישָׁא דְקָרָא, סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל כָּל אֶחָד מִהַשְּׂבָכִים (הַגְּרָא ז"ע), כִּי הָאִשָּׁה הַצְּנוּעָה, זֶה הִיא אֲשֶׁת חֵיל הָאֲמִתִּית.

בְּגִמְרָא דְרָשׁוּ (פְּנִיחֻמָּא כ' ע"א): שֹׁכֵר הַחֵן" - זֶה דוֹרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, "הֶבֶל הִיפִי" - זֶה דוֹרוֹ שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ, "יִרְאֵת ה' הִיא תַתְּהַלֵּל" - זֶה דוֹרוֹ שֶׁל חֲזַקְיָהוּ, וּבְמִקּוֹם אַחֵר דְּרָשׁוּ עַל אוֹתוֹ דוֹר (פְּנִיחֻמָּא צד ע"ב): אָמַר רַבִּי יִצְחָק נִפְתָּח "וְחִבֵּל עַל מִפְּנֵי שְׁמֵן" (יְשַׁעְיָה י, כז) - "חִבֵּל עַל" שֶׁל סִנְחָרִיב מִפְּנֵי שְׁמֵנוֹ שֶׁל חֲזַקְיָהוּ, שֶׁהָיָה דוֹלֵק בְּבֵתִי כְּנִסְיוֹת וּבְבֵתִי מְדַרְשׁוֹת. מָה עָשָׂה? נִעַץ חֶרֶב עַל פֶּתַח בֵּית הַמְּדַרְשׁ, וְאָמַר, כָּל מִי שְׂאִינֵנו עוֹסֵק בַּתּוֹרָה יִדְקַר בְּחֶרֶב זֶה, בְּדָקוֹ מִדָּן וְעַד בְּאֵר שְׁבַע וְלֹא מִצְאוּ עִם

פְּרִשֵׁת וְאָרָא

אם בשעת מעשה אין רואים את הנזק אבל בהמשך עתידה לראות מה שקלקלה, ולפעמים שואלים איך ילד בגיל חמש עשרה, שש עשרה, פתאם פורש מהשיבה, אין מבינים את הסבה שגרמה לכך, שהיא חסר צניעות אמו.

יכולות נשים לטען, הרי איננו רואות שנה מזיק! אבל זו טענת שטות. לדגמה, על דלת חדר צלום רנטגן, יש שלטי ענק שאסור לאשה הרה להפגס, היא עשויה לומר, מה? אבל אני לא רואה! איני מרגישה כלום! זה לא גורם כלום... אבל כשאשה רק מתקרבת למקום פנה, אחר כך הבן נולד בעל מום, בר מנן.

אם נתבונן בשערות הראש דרך עדשת המקרוסקופ, נראה שכל שערת-ראש חלולה כתעלה וצנור שמובילים למח האדם, השערות מבטאות יפי, הן מחברות למח - מקום השראת השכינה, מחשבת האדם ואמונתו בבורא עולם! לכן צריך שהשער יהיה מכסה, לפי שפמה שהדבר יותר יקר הוא יותר צריך שמירה, וכשפוגמים בצניעות פוגעים בצאצאים.

פעם עברה אשה אחת בבית הגאון הקדוש ה'חפץ חיים' זי"ע כשהיו יושבים ולומדים, וה'חפץ חיים' זי"ע יצא מגדרו, פנה אליה ואמר: את חושבת שאנחנו מלאכים? שאנחנו יכולים שלא להתרגש כשאת עוברת בינינו? ה'חפץ חיים' זי"ע ידע שנה פוגע - ולכן העיר לה.

תפקיד האשה היא ההגנה

תפקיד האמא היא ההגנה, היא מגדלת את ילדיה ואמורה להיות להם למגן. כשראתה שרה אמנו שהתחברות יצחק וישמעאל היא הרסנית, מיד "ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק" (בראשית כא, י), וכן כשראתה רבקה שיעקב בנה יפסיד את הברכות, עשתה

אשר יצאו ממך אשר תוליד יקחו, והיו סריסים בהיכל מלך בבל".

ולמדים מהענש הגדול שנענש חזקיהו, אף שללא ספק, פונת חזקיהו היתה לטובה, להראות את כבוד ה' ומקדשו הנכבד, אבל הקדוש ברוך הוא הקפיד על כך, פי ככל שהמקום יותר נכבד אמור הוא להיות יותר נסתר, ואסור להפגס אליו, כמו בקדש הקדשים דכתיב (ויקרא טו, יז): "וכל אדם לא יהיה באהל מועד"; והפרובים והארון, היותר נכבדים צריכים להיות יותר נסתרים. וכן מוכא בגמרא (ברכות לד ע"ב): אמר רב פהנא, חציף עלי מאן דמצלי בביתא, [חצוף עלי מי שמתפלל במקום פתוח]. כשרוצים לדבר עם הקדוש ברוך הוא, זה צריך להיות נסתר במקום צניעות! כי את הדבר היקר מצניעים.

חשיבות האשה בצניעותה

ואמרו בגמרא (נדה לא ע"א): 'שלשה שתפין יש באדם, הקדוש ברוך הוא, ואביו, ואמו. אביו מזריע לבן, שממנו מח שבראשו, וגידין וצפרנים ועצמות, ולבן שבצין. אמו מזרעת אדם, שממנו עור ובשר ושערות, ושחור שבצין. והקדוש ברוך הוא נותן בו רוח ונשמה וקלסתר פנים, וראית העין, ושמיעת האזן, ודבור פה, והלוח רגלים, ונדעת, ובינה, והשכל'. וכיון שהאשה היא חלק מהשתפות של השראת השכינה צריך שתהיה נסתרת, מוגנת ושמורה ביותר. ואכן, האמהות הקדושות בדורות שעברו, היו נזהרות ביותר בצניעות הבגדים, כי ידעו שהן מגדלות בנים שיכולים להיות צדיקים וגדולי ישראל, על כן נחוצה זהירותן במשנה תקף (פדלקמו, שהפן הצדיק מעיד על אם צנועה).

הזהירות בצניעות חמורה ביותר

רבנותינו גלו לנו, שאשה שאינה מגנה על עצמה כנדרש, למשל, יוצאת מבשמת או שלא בגדרי הצניעות - פוגעת ישירות בילדים, גם

פְּרִשֵׁת וְאָרָא

זאת אומרת לחברתה: למה יצאת לשוק? שלא יצאת לשוק מימיך, והיא עונה ואומרת לה, מכסה אני ממך? [וכי אסתיר ממך את האמת?] קשה היא מפת הרעב אני יכולה לסבל. כך התנהגו פעם. וכמה אנו רחוקים מזה...

ויכמו כן מובא בגמרא (ברכות סא ע"א): 'אחורי ארי ולא אחורי אשה'; שצריך לרוץ קדימה כדי לעבר את האשה, כדי שלא יתגרה בו יצר הרע, אבל כיום, אם ירוץ, יפגע באשה אחרת, בדורנו השתנתה המציאות, אבל עדין צריך תמיד להביט בהנהגת רבותינו ולשאף לזכות ללכת עד כמה שאפשר בדרךכם.

אנחנו חשובות - לכן אנו צנועות

מספר הגאון הצדיק רבי שמשון פינקוס זצ"ל, על אמו שהגיעה במסירות נפש מארצות הברית ללמד אצל הרבנית שרה שנירר, וכשנכנסה אליה, אף שהיא עוד לא הספיקה לפרק את חפציה, סגרה לה כפתור עליון שהיה קצת פתוח, ואמרה: "אנחנו מכבדות, אנחנו יקרות, אנחנו נוהגות כן בצניעות!" כך מחנכים לצניעות, כי אשה צריכה להרגיש שהיא חשובה.

מובא במדרש (במדבר רבה יח, כא): 'בכל יום היו מתים מישראל מאה אנשים, בא דוד ותקן להם מאה ברכות, כיון שתקנם נעצרה המגפה'; כשיש איזה קלקול וקשי, זה סימן שאין שלום בית בינינו לבין בוראנו, הקדוש ברוך הוא רוצה שנשבין שלום, והוא על ידי הברות תחלה, שנדבר אליו, לכן דוד המלך תקן שידברו יותר לבורא עולם, ברוך אתה, לפחות מאה ברכות, חזר ויסדם, ועליו נאמר (שמואל ב-כג, א): 'ונאם הגבר הקם על'. כאשר אשה יש לה קשר עם בורא עולם היא מחשיבה את עצמה, מסתמא לא היתה מרשה לעצמה ללכת כך... אלא היתה הולכת יותר בצניעות.

כל מיני פעולות שיקח את הברכות ונדאגה לו שיברח ממקומו, שלא יקח אשה מבנות חת, כי תפקיד האמא הוא הגנה. כשאומר יעקב לרחל ולאה שצריך לברח מאביהן לבן, אמרו לו, ודאי, "הלא נחשבנו לו" (בראשית לא, טו), הן ידעו בברור את תפקידן המיוחד לשמר ולהגן.

ודעת לנכון כי גם בענייני צניעות, רצון ה' הוא שילכו בדרך המצוה, בבחינת 'הכל כמנהג המדינה', פוק חזי מאי עמא דבר שלומי אמוני ישראל, ואין הקדוש ברוך הוא רוצה את דרך הנזירות, כי הרי יכול היה להיות שהגבר ילמד תורה במקום נדח, ולהתקדש שם, אבל אין הקדוש ברוך הוא חפץ בדרך זו, זו דרכם של נזירי הגוים, שלא חיו בעולם הזה, הקדוש ברוך הוא רוצה שנקים את מצוותיו ותברך דוקא בתוך העולם הנשמי שאנו נמצאים בו, וכן בענין האשה, ברור שאי אפשר 'לחנק' אותה, אלא רק להתנהג בתכלית הצניעות ומתוך אהבה המתאים לדורנו.

הבדיקה העצמית בצניעותה תעשה כל אשה, כשתשים לנגד עיניה את הדמות המשפיעה עליה, האם פשהיתה פוגשת אותה היתה שואבת נחת ממראיה, והיתה מפטירה: "טוב מאד - כך חנכתי אותך, זה לבוש ראוי!" הרי שהגיעה למדרגת הצניעות השייכת לפי שרש נשמתה, אבל אם היא תתבייש מבגדיה בפניה - הרי שהיתה לה ירידה בזה. ואף שידוע שיש ירידת הדורות, כמו שמובא משם צדיקים זי"ע שאמרו על הצניעות שלנו, אם היינו הולכים כך בדורות שעברו, היו מסתכלים עלינו בצורה מוזרה...

בזמן חז"ל היו הנשים מקימות הפסוק (תהלים מה, יד): "כל כבודה בת מלך פנימה" כפשוטו, וכמובא בפסיקתא (פרשה כו): 'ויחזק הרעב בעיר (ירמיה נב, ו), והיו בנות ציון מחברות בשוקים והיו רואות אלו את אלו

פְּרִשֵׁת וְאַרְא

בְּהִכְרַח יִתְגַּלֶּה מִבְּשָׂרָה, וּמֵאַחַר שֶׁהִקְפִּידָה כָּל חַיִּיהָ עַל הַצְּנִיעוּת, לִכְךָ הִיא מְבַקֶּשֶׁת לְשֹׁמֵר עַל הַצְּנִיעוּת גַּם בְּשַׁעַת מִיתָתָהּ, וְהוּא שֵׁשִׁימוּ סִכּוֹת לְחַבֵּר אֶת בְּגָדֶיהָ לְגוֹף שֶׁלֹּא יִסּוּרוּ הַבְּגָדִים מִגּוֹפָהּ בְּעַת שִׁיגְרוּ אוֹתָהּ. כַּמּוּכָן שֶׁהִרְשָׁעִים, יִמַּח שְׁמֵם, קִיְמוּ בְּקִשְׁתָּהּ, וְעַל כָּל סִפָּה וְסִפָּה שֶׁהִיְתָה תּוֹחֶכֶת בְּבִשְׂרָה הִיְתָה אוֹמֶרֶת 'שְׁמַע יִשְׂרָאֵל'. וְהִיְתָה הָאִשָּׁה נִגְרָרֶת, וְדָם רַב זָב מִבְּשָׂרָה עִם יִסּוּרִים נוֹרְאִים שֶׁל הַסִּכּוֹת הַתְּחוּבוֹת בָּהּ, מִלְּבַד הַיִּסּוּרִים הַנוֹרְאִים מֵעַצְם הַגְּרִירָה.

גַּן הַעֲדָן שֶׁל תְּשׁוּעִים וְשֵׁלֵשׁ הַבְּנוֹת

מֵעֲשֵׂה נוֹרָא שֶׁל מְסִירוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל תְּשׁוּעִים וְשֵׁלֵשׁ בְּנוֹת סְמִינָר בֵּית יַעֲקֹב בְּקִרְיַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁנּוֹסְדוּ עַל יְדֵי הַצְּדָקְנִית מֵרַת שְׂרָה שְׁנִירָר, עֲלִיָּה הַשְּׁלוֹם. כַּאֲשֶׁר פָּרְצָה מִלְחַמַת הָעוֹלָם, נוֹתְרוּ הַרְבֵּה בְּנוֹת לֹא אֶפְשָׁרוֹת חַוְרָה לְבִיתָן, הֵן נִשְׁאַרוּ בְּקִרְיַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבְמִשְׁךְ הַזְּמַן נוֹדַע לָהֶן שֶׁאֵין אֶפְשָׁרוֹת לְחֹזֵר לְבִיתָן, הַמּוֹרוֹת עוֹדְדוּ אוֹתָן וְהִכִּינוּ אוֹתָן לְקִרְיַת הַבָּאוֹת, הֵן תִּאֲרוּ לְפָנֶיהֶן אֶת הַעֲתִיד בְּעֲדֵינֵנוּת הַרְאוּיָהּ, וְכִמוֹ כֵּן הִכִּינוּ אוֹתָן גַּם לְקִרְיַת הָאֶפְשָׁרוֹת לְמוֹת עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם.

הִיָּה זֶה בְּחֹדֶשׁ אָב לְשָׁנַת ה'תש"ב, נִשְׁאַרָה מְנַהֵלַת הַסְּמִינָר דְּבָרִים בְּפָנֵי תְּשׁוּעִים וְשֵׁלֵשׁ הַתְּלָמִידוֹת שֶׁנּוֹתְרוּ בְּסְמִינָר, וְכֵה הָיוּ דְּבָרֶיהָ: "בְּנוֹתֵי הַיְּקָרוֹת, מְדֵי יוֹם אָנוּ מְתַפְּלָלוֹת לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שֶׁלֹּא יִבְיָאֵנוּ לְיַדֵי נְסִיוֹן, וְאִם יַעֲמִידֵנוּ בְּפָנֵי נְסִיוֹן, אָנוּ מְבַקְשׁוֹת שֶׁלֹּא נִכְשַׁל בּוֹ, חַס וְשְׁלוֹם - אֲלֵא שֶׁיִּתֵּן לָנוּ אֶת הַכֹּחַ לְעַמֵּד בְּנְסִיוֹן! תְּקוּפָה קָשָׁה עוֹמֶדֶת עֲלֵינוּ פְּעַת; נִזְכֹּר אֶת דְּבָרֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, "הַצִּיּוֹר תָּמִים פְּעָלוּ, כִּי כָל דְּבָרָיו מִשְׁפֵּט אֵל אֲמוּנָה וְאֵין עוֹל, צְדִיק וְיֵשֶׁר הוּא" (דְּבָרִים ל"ב, ד). יוֹם יְבוֹא, וְתִצְטָרְכוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל מַה שֶׁלְּמַדְתֶּן, עֲלִיכֶן לְהִרְאוֹת אֶת נְאֻמְנוֹתֶן שֶׁל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַקְדוּשַׁת בְּרוּךְ הוּא - אֲתֶן עֲמַדְתֶּן בְּכָל סוּגֵי הַנְּסִיווֹת."

כְּתֹב רַבְּנוּ הַמְּהַר"ל מִפְּרָג זי"ע (גְּבוּרוֹת הַשֵּׁם פָּרָק ס'): 'עַקֵּר שְׁבַח הָאִשָּׁה וּמְדַרְגָּתָהּ הַעֲלִיוֹנָה זֶה הַצְּנִיעוּת'. רַבְּנוּ הַגָּאוֹן מוֹיְלֵלֵנָא זי"ע כּוֹתֵב בְּאַגְרָתוֹ לְאַמּוֹ: 'אֶהוּבְתִי אִמִּי, יְדַעְתִּי, שֶׁאֵינֶךָ צְרִיכָה לְמוֹסֵר שְׁלִי, כִּי יְדַעְתִּי כִּי צְנוּעָה אַתְּ'; כְּלוֹמַר הַגְּדֵרֶת הַגְּרָ"א עַל אִשָּׁה צְדָקְנִית זֶה - 'צְנוּעָה אַתְּ'.

עֲלִיף הַרְגְנוּ כָּל הַיּוֹם

מוּבָא בְּמִנְחָא (גִּטִּין נו ע"ב) אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׂמוּאֵל, וְאִיתִימָא רַבִּי אִמִּי וְאָמְרִי לָהּ בְּמִתְנִיתָא תְּנָא, מַעֲשֵׂה בְּאַרְבַּע מֵאוֹת יְלָדִים וְיָלְדוֹת שֶׁנִּשְׁבְּבוּ לְקָלוֹן, הַרְגִישׁוּ בְּעַצְמֶן לְמָה הֵן מְתַבְּקָשִׁים, אָמְרוּ, אִם אָנוּ טוֹבְעִין בְּיָם אָנוּ בְּאֵין לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא? דְּרַשׁ לָהֶן הַגְּדוֹל שְׁבָהֵן - "אָמַר ה' מִבֶּשֶׁן אֲשִׁיב אֲשִׁיב מִמְּצֻלוֹת יָם" (תְּהִלִּים סח, כג), מִבֶּשֶׁן אֲשִׁיב - מִבֵּין שְׁנֵי אַרְיָה. "אֲשִׁיב מִמְּצֻלוֹת יָם" - אֵלוּ שְׂטוֹבְעִין בְּיָם. כִּיֵּן שֶׁשְׁמַעוּ יְלָדוֹת כָּךְ, קָפְצוּ כְּלָן וְנִפְּלוּ לְתוֹךְ הַיָּם. נִשְׁאוּ יְלָדִים קַל וְחֹמֶר בְּעַצְמֶן וְאָמְרוּ, מָה הִלְלוּ שֶׁדַּרְכָּן לְכָךְ, כָּךְ. אָנוּ, שֶׁאֵין דְּרַכְּנוּ לְכָךְ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, אֵף הֵם קָפְצוּ לְתוֹךְ הַיָּם. וְעֲלִיָּהֶם הַכְּתוּב אוֹמֵר (שֵׁם מֵד, כג): "כִּי עֲלִיף הַרְגְנוּ כָּל הַיּוֹם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֹאן טְבָחָה". נִמְצִינוּ לְמַדִּים, עַד כַּמָּה מְסֵרוּ בְּנוֹת אֶת נַפְשָׁן כְּדֵי שֶׁלֹּא תִגְעַנְהָ לְיַדֵי עֲבָרָה, הַיּוֹם לֹא מְבַקְשִׁים מְנַשִּׁים שֶׁתְּקַפְּצֵנָה לְתוֹךְ כְּבֶשֶׁן הָאֵשׁ, אֲבָל מַה שֶׁיִּכּוֹלוֹת לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שֶׁתְּהִיָּה צְנוּעוֹת לְגַמְרֵי - עֲלִיָּהֶן לַעֲשׂוֹת.

מַעֲשֵׂה סוּלִיקָה הַצְּדָקָת

מְסַפֵּר מַעֲשֵׂה מִתְּקוּפַת הָאֵינְקוּיזִיצִיָּה בְּסְפָרְד, עַל הַצְּדָקַת סוּלִיקָה. בְּאוֹתָהּ תְּקוּפָה, דָּנוּ אִשָּׁה אַחַת לְמוֹת אַכְזָרִי, לְקִשֵּׁר אוֹתָהּ לְזַנְבוֹת סוּסִים, וְהַסּוּסִים יִגְרְרוּהָ וְיִרוּצּוּ בְּרַחוּבוֹת הָעִיר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. לְפָנֵי קִיוֹם גְּזֵר הַדִּין, שֶׁאֵלוּ אֶת הָאִשָּׁה אִיזוּ בְּקִשָּׁה הִיא מְבַקֶּשֶׁת לְפָנֵי הַמּוֹת? וְלִהְפַתְעֵתָם בְּקִשָּׁה הָאִשָּׁה, שֶׁמֵּאַחַר וְגוֹרְרִים אוֹתָהּ בְּרַחוּבוֹת הָעִיר,

פְּרִשֵׁת וְאַרְא

הַמְנַהֵלֶת, גַּם הִיא, כַּמּוּבָן, נִטְלָה אֶת הַסֵּם, וְקָרְאָה בְּעִינֶיהָ: הִבָּה נִקְרָא בְּפַעַם הָאֲחֵרוֹנָה אֶת הַקְּרִיאָה שֶׁל כָּל יְהוּדֵי לְפָנֶי צֵאתוֹ מִן הָעוֹלָם: "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד"!!! קָרְאוּ אֶת שְׁמֵעַ, וְעָלוּ נִשְׁמוֹתֵיהֶן בְּטַהֲרָה לְגַנְזֵי מְרוֹמִים.

וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ - הַפְּחָד הַכִּי גָדוֹל

הַיּוֹם אֵין צְרִיכִים אֶת מְסִירוֹת הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת, כָּל מָה שֶׁמְבַקְּשִׁים מִנָּשִׁים כְּיוֹם - לְהִתְלַבֵּשׁ בְּצִנִּיעוֹת, לְפִי שְׁזָה מְשַׁפִּיעַ עַל הַמַּצָּב שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁה'חֲפֶץ חַיִּים' זִי"ע הִנֵּה מְרַעֵשׂ עַל מָה שֶׁאָמַר הַכְּתוּב (דְּבָרִים כג, טו): "וְהִנֵּה מַחְרִיף קְדוֹשׁ וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֲרוֹת דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ"; וּמְסַפֵּר, כִּי בְזַמְנוֹ הִיְתָה אֶסְפָּה גְדוֹלָה מְאֹד, וְרָצוּ שֶׁהַאֲדָמוֹר מַגּוּר יִשְׁתַּתֵּף בָּהּ, וְהַחֲסִידִים טָעְנוּ שֶׁאֵין עֲזָרַת הַנָּשִׁים מְכַסֶּה דֵּיבָה.

וְהִנֵּה וְכוּת, אָמְרוּ שִׁישְׁאָלוּ אֶת הַגָּאוֹן ה'חֲפֶץ חַיִּים' זִי"ע, כְּשֶׁשָּׁמַע דְּבָרֵיהֶם עָשָׂה חֶשְׁבוֹן: הָרִי כָּאֵן אֵינוֹ מְקוּם בֵּית הַכְּנֶסֶת וְלָכֵן לֹא צָרִיךְ לְהַחְמִיר בְּדָבָר, כְּמוֹכָא בְּגַמְרָא (סְפָה נָא ע"א): וּמִתְקַנֵּין שָׁם תְּקוּן גְּדוֹל - עַל הַתְּקֵנָה הַגְּדוֹלָה שֶׁעָשׂוּ בְּשִׁמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֲבָה, וְעוֹד יֵשׁ לוֹמַר שֶׁהַמְּקוּם אֵינוֹ מְקוּם שֶׁל קְלוֹת רֹאשׁ, שֶׁיָּכוֹל לְהִתְהוּוֹת עַל יְדֵי זֶה אֵיזוֹ הוֹלָלוֹת וְקְלוֹת רֹאשׁ, וְשִׁיְהִיָּה אֶפְשָׁר לְבֹא עַל יְדֵי זֶה לְפְרִיצוֹת, וְאִם כֵּן, גַּם מִצַּד זֶה לֹא צָרִיךְ לְהַחְמִיר. הַמְּאָרְגָּנִים כְּבָר שֶׁמְחַחוּ... הִנֵּה, לֹא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כְּזֶה רַעַשׁ גְּדוֹל! אֵין צָרִיךְ לְהִקְיָם מַחְצוֹת! אֲבָל מִיָּד הַבֵּינוּ שֶׁשִׁמְחַתְתֶּם הִיְתָה מְקַדְּמַת, כְּשֶׁשָּׁמַעוּ אֶת ה'חֲפֶץ חַיִּים' זִי"ע אוֹמֵר: "סוּף כָּל סוּף, הָרִי כָּל הָעֲנָנִים שֶׁל הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁה' שׁוֹכֵן אִתָּנוּ, זֶה בְּזִכּוֹת "וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֲרוֹת דָּבָר" (דְּבָרִים כג, טו), דִּי בְּמַשְׁהוֹ קָל, שִׁיְהִיָּה, חֵס וְשְׁלוֹם, "וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ", כִּי כְּדֵי שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁכַּן בְּתוֹכֵנוּ - צָרִיךְ שֶׁתְּהִיָּה כְּפֹה שִׁיּוֹתָר קְדוּשָׁה, לָכֵן כְּדָאִי לַעֲשׂוֹת מַחְצָה", וּמִיָּד עָשׂוּ כְּדָבְרָיו

כְּפֹה יָמִים לְאַחַר מָכֵן, הִגִּיעוּ אֶל הַסְּמִינָר סוּכְנֵי הַגְּסְטָאפּוּ, יָמַח שְׁמֵם וְזָכְרָם, צוּוּ לְבָנוֹת לְהִתְרַחֵץ וְלְלַבֵּשׁ אֶת מֵיטֵב בְּגָדֵיהֶם, וְכִמוֹ כֵּן הוֹדִיעוּ לְמְנַהֵלֶת כִּי בַּיּוֹם הַמְּחֻרָת יְבֹאוּ תַשְׁעִים וְשָׁלֹשׁ אַנְשֵׁי גְסְטָאפּוּ [כְּמִסְפַּר הַבָּנוֹת], וְעַל הַבָּנוֹת יִהְיֶה לְהַלְוֹת אֲלֵיהֶם. הֵם הִבְטִיחוּ כִּי לֹא יֵאָנֶה לְבָנוֹת כָּל רַע, רַק רוֹצִים הֵם "לְהַשְׁתַּעֲשַׁע" מַעֲט. כְּאֲשֶׁר שָׁמַעָה הַמְּנַהֵלֶת אֶת הַדְּבָרִים הַלְלוּ, הַבִּינָה כִּי הִגִּיעַ עַת הַנְּסִיוֹן.

אוֹלָם, טָרַם הִגִּיעוּ אַנְשֵׁי הַגְּסְטָאפּוּ, אֶסְפָּה אֶת כָּל תַּשְׁעִים וְשָׁלֹשׁ הַנְּעוּרוֹת יַחְדָּו, וְכֵה דְבָרָה אֲלֵיהֶן: "בָּנוֹת יְקָרוֹת! יוֹדַעַת אָנֹכִי, שֶׁכָּלֵךְ מוֹכְנוֹת לְמַסָּר נִפְשָׁכֵן עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם כְּאֲשֶׁר יִהְיֶה הַצָּרִף בְּזֶה. כְּמוֹ כֵּן יוֹדַעַת אָנֹכִי, שֶׁאַתָּן מוֹכְנוֹת לְקַבֵּל בְּאַהֲבָה אֶת כָּל הַיְסוּרִים הַמְּזַמְנִים לָכֵן. אֲבָל, דַּעֲנָה, כִּי לְמַפְלְצוֹת הַנְּאֻצִּיּוֹת הַלְלוּ, שֶׁעֲתִידִים לְבֹא לְכֹאֵן, יֵשׁ תְּכִינּוֹת שְׁטָנוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהַעֲלִינוּ עַל הַדַּעַת - לֹא רַק שֶׁהֵם רוֹצִים לְהַשְׁמִידוּ הַשְּׁמִדָּה פִּיזִית, אֲלָא לְהַשְׁמִיד וְלְכַלּוֹת אוֹתָנוּ בְּאֶפֶן רוּחָנִי". הַמְּנַהֵלֶת עֲצָרָה אֶת דְּבָרֶיהָ וְהַכְּתִיבָה בְּזַעְזוּעַ שֶׁנֶּכֶר עַל פְּנֵי הַבָּנוֹת.

לְאַחַר הַפְּסָקַת מָה הַמְּשִׁיכָה: "בְּרִשׁוֹתֵי סֵם מוֹת עֲבוּר כְּלָנוּ. אִם יִגִּיעוּ הַדְּבָרִים לִידֵי כָּךְ שֶׁמִּישָׁהוּ מִהַקְּלָגְסִים יִרְצָה לְגַעַת בְּכֵן - עֲלִיכֵן לְבַלַּע אֶת הַרְעֵל. בַּל נִיַּח לְהֵם, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַכְתִּים אֶת נִשְׁמוֹתֵינוּ". לְאַחַר הַהֵלֶם הַהִתְחַלְתִּי, הַתְּעוּדָדוּ הַבָּנוֹת וְהַרְגִישׁוּ הַתְּעוּרָרוֹת רַגִּשׁ פְּנִימִי וְחִזּוּק הַלֵּב בְּאוֹר הָאֵמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִנֵּה נְסוּף עַל פְּנִיָּהֵן.

אַחַת לְאַחַת נִגְשׂוּ לְקַבֵּל אֶת מְנַת הַסֵּם. לְמַחְרַת הַיּוֹם, כְּאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אַנְשֵׁי הַגְּסְטָאפּוּ, הִתְכַּנְּסוּ הַבָּנוֹת בְּאוֹלָם הַסְּמִינָר, וְאָמְרוּ בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ: "הִנֵּנִי מוֹכְנָה וּמְזַמְנַת לְקִים מַצּוֹת עָשָׂה וְלְמַסָּר אֶת נִפְשֵׁי עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם". וְאֵזוּ, כָּלֵן כְּאֶחָד בָּלְעוּ אֶת כְּדוּרֵי הַרְעֵל מְבַלֵּי לְהַמְתִּין עַד שֶׁאַנְשֵׁי הַגְּסְטָאפּוּ יִקְחוּ אוֹתָן.

גן נעול אחתי כלה

בספר 'מעם לוועז' (מוכא גם בספר 'שירת שלמה') על הכתוב (שיר השירים ד, יב): "גן נעול אחתי כלה": בשעה שיִרְדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב לְמִצְרַיִם הָיוּ אַחוּזִים בְּמִדְתַּת הַצְּנִיעוּת, לֹא הָיָה רְאוּבֵן מִבֵּית בְּאִשְׁתּוֹ שֶׁל שְׁמֵעוֹן וְלֹא הָיָה שְׁמֵעוֹן מִבֵּית בְּאִשְׁתּוֹ שֶׁל רְאוּבֵן, אֲלָא כָּל אֶחָד נִמְצָא בְּאֵהָלוֹ בְּצְנִיעוּת, כָּל אַחַת הָיְתָה בְּבֵית מְשֻׁפָּחָתָה, "אִישׁ וּבֵיתוֹ בְּאוֹ", וְכֵן אֶצֶל בְּלָעַם כְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כד, ב): "וַיֵּרָא אֶת יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לְשִׁבְטֵי"וֹ", רָאָה שְׂאִין פְּתִיחֵיהֶם מְכֻנָּיִם זֶה לְזֶה, אָמַר רְאוּיִים הָלְלוּ שְׁתִּשְׂרָה עֲלֵיהֶם שְׂכִינָה, אָמַר (בַּמִּדְבָּר כד, ה): "מָה טָבוּ אֵהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל", זֶהוּ שִׁבַּח עִם יִשְׂרָאֵל, "גן נעול אחתי כלה, גל נעול מעֵן חתום" (שיר השירים ד, יב).

מוכא בַּמִּדְבָּר (ויקרא רבה לב, ה) אָמַר רַבִּי אֲבָא בַר כְּהֵנָא, שָׂרָה אֲמַנּוּ יְרֵדָה לְמִצְרַיִם וְגִדְרָה עֲצָמָה מִן הָעֲרִירוֹת, וְכָל הַנְּשִׁים נִגְדְּרוּ בְּזִכּוּתָהּ, כִּי הִיא הִתְחִילָה בְּצְנִיעוּת, יוֹסֵף הַצַּדִּיק יָרַד לְמִצְרַיִם וְגִדַר עֲצָמוֹ מִן הָעֲרֹנָה וְנִגְדְּרוּ כָּל הַזְּכָרִים בְּזִכּוּתוֹ.

דברי חז"ל על הצניעות

פרוש נפלא פֶּרַשׁ בְּסִפּוּר 'כְּלֵי יָקָר' בְּפֶתוּב (בְּרַשִׁית יח, ט): "אִיָּה שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָלִי", אָמְרוּ בַּגְּמָרָא (בְּבֹא מְצִיעָא פז ע"א), לְהוֹדִיעַ שְׁצִנּוּעָה הִיא, וּמָה הִיא קְשִׁית הַמְּלֹאכִים "אִיָּה שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ", הִתְכַּוְּנוּ לֹזְמֵר, אִיזוֹ זְכוּת רְאוּיָה עֲקָרָה בַּת תְּשׁוּעִים לְהוֹלִיד בֵּין כִּיֶּחֶק אָבִינוּ, אָמַר לָהֶם: אֲבָרְהָם הִנֵּה בְּאֵהָלִי! בְּזִכּוּת הַצְּנִיעוּת, רְאוּיָה עֲקָרָה גַם בַּת תְּשׁוּעִים. וְזֶה שְׂאֵמְרוּ בַּמִּדְבָּר, בְּזִמְנֵי שְׂהֵאֲשָׁה צְנוּעָה זֹכָה שְׂיוֹצְאִים מִמֶּנָּה בְּעֲלֵי מִקְרָא, בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, בְּעֲלֵי מַעֲשִׂים טוֹבִים.

אָמְרוּ בַּגְּמָרָא (מַגְלָה י" ע"ב): 'כָּל כְּלָה שֶׁהִיא צְנוּעָה בְּבֵית חֲמִיָּה - זֹכָה וַיּוֹצֵאִין מִמֶּנָּה מְלָכִים'; וְשֵׁם בַּגְּמָרָא (בְּדָף יג ע"ב): 'בְּשִׁכְר

הַקְּדוּשִׁים. וְהוּא דְּבַר עֲצוּם! כָּל מָה שְׂאִפְשֵׁר לְהוֹסִיף בַּקְּדוּשָׁה - מוֹסִיפִים.

בזכות נשים צדקניות

מוכא בַּגְּמָרָא (סוֹטָה יא ע"ב): דְּרַשׁ רַב עוּרְיָא, בְּשִׁכְרַת נְשִׁים צְדֻקְנִיּוֹת שֶׁהָיוּ בְּאוֹתוֹ הַדּוֹר נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, הַמִּדְרָשׁ מְסַפֵּר, שֶׁהַנְּשִׁים, בְּרִצּוֹתֵיהֶן שֶׁלֹּא לְהַכְשִׁיל עִם הַמִּצְרַיִם, הָיוּ מְגִדְרוֹת אֶת בְּשָׂרָן, וְהָיוּ הַמִּצְרַיִם רוֹאִים אוֹתָן וְנִבְהָלִים מִהֶמְרָאָה שֶׁל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל כִּשְׁהָיוּ מְקַבְּלוֹת אֶת בְּעֲלֵיהֶן, מִיָּד הָיוּ מִתְּנַקּוֹת וּמִתְּנִיפוֹת לְפָנָיו בְּעֲלֵיהֶן כְּדֵי שְׂיוּכְלוּ לְהַקִּים אֶת הַמֶּשֶׁךְ זֶרַע יִשְׂרָאֵל.

וּמְסַפֵּר בַּגְּמָרָא (תְּעֻנִית כג ע"ב) עַל אֲבָא חֲלָקִיָּה נִכְדוֹ שֶׁל חוּנֵי הַמַּעְגָּל - 'כִּי מָטָא לְמִתָּא נִפְקָא דְּבִיתָהּ לְאַפָּה כִּי מִיקְשָׁטָא' [כְּאִשְׁרֵי הַגִּיעַ לְעִיר, יִצָּאָה אֲשֶׁתּוֹ לְפָנָיו מְקַשָּׁטָת]; וְהוּא דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד! עֲבוּדָה שֶׁל אֲנָשִׁים גְּדוֹלִים! (כְּמוֹ שְׂנֵרָאָה לְקַמּוֹ), שְׁכָל הַיְפִי שֶׁל הָאִשָּׁה (עֵין תְּעֻנִית לא ע"א), אִינוּ אֲלָא לְבַעֲלָהּ, וְזֶה עָקַר יְפִי הָאִשָּׁה, שֶׁלֹּא יִתְגַּלֶּה מִיְפִין - רַק לְבַעַל.

מְסַפֵּר עַל אִשֶׁת הַצַּדִּיק הִירוּשְׁלָמִי רַבִּי אֲרִיָּה לְוִין זצ"ל שְׂאֵמְרָה לוֹ: "מִקְנָאָה אֲנִי בְּשִׁכְנֵתְנוּ". רַבִּי אֲרִיָּה תָמַה. מָה לָהֶם וּלְקַנְאוֹת בְּמִישָׁהּ? הֲלֹא כָּל בֵּיתָם הָיְתָה חֲרֻבַת אַרְבַּע אֲמוֹת עַל אַרְבַּע אֲמוֹת, מִתְּנַזְרִים כָּל יְמֵיהֶם מִקְנֵינִים חֲמֻרִים, וּמָה יֵשׁ לְקַנְאוֹת בְּזוּלָתָהּ? אֵמְרָה לוֹ: שְׂכַנְתְּנוּ, אִשֶׁת קְבֻלָּן שְׂיָרַד מִנְכֻסִיו, שְׂעוּבַד בְּפִגְמוּמִים, וּמִרְבַּב בּוֹשָׁה הָעֵתִיק דִּירְתוֹ לְשִׁכְנֵתְנוּ הָעֵנִיָּה 'מִשְׁכְּנוֹת'... וּבִיְדַעָה כִּי בְּעֲלָהּ שְׂבוּר וְרִצּוֹן מִמְּצָבוֹ הַקָּשָׁה, כְּדֵי לְעוֹדְדוֹ, מְקַדְּמָת הִיא אֶת פָּנָיו בְּכָל עָרֵב כְּשֶׁשָּׁב מִעֲבוּדָתוֹ, כְּשֶׁהִיא מְקַשָּׁטָת, וְכִּף עוֹמְדָת וּמִמְתִּינָה לְרִכְבֵּי שְׂמִסִּיעוֹ מִמְּקוֹם עֲבוּדָתוֹ, וּמִמְקַבְּלָת אֶת פָּנָיו בְּשִׂמְחָה. וְעַל זֶה אֵמְרָה אִשֶׁת הַצַּדִּיק הִירוּשְׁלָמִי רַבִּי אֲרִיָּה לְוִין זצ"ל: 'אֲנִי מְקַנְאָת בָּהּ עַל הַזְּכוּת שֶׁלָּהּ! וְהִנֵּה עֲבָדָה זוֹ מְרָאָה אֵיךְ שְׂנֵהְגוּ נְשִׁים צְדֻקְנִיּוֹת בְּדוֹרוֹתֵינוּ'.

פְּרִשְׁת וְאַרְא

ועל פן זכתה אליו, כי ענף הטוב יעיד על מעלת השורש. ומטל על האשה לידע גדל אחריותה, כי תפקיד האמא הוא להגן על לדדיה.

מובא במדרש (רות רבה ד, ו): "למי הנערה הזאת, ולא הנה חכים לה? וכי הוא לא היה מכיר אותה? אלא בינו שראה אותה נעימה ומעשיה נאים, התחיל שואל עליה, כל הנשים שוחות ומלקטות וזו יושבת ומלקטת. כל הנשים מסלקות כליהם וזו משלשלת כליה, כל הנשים משחקות עם הקוצרים וזו מצנעת עצמה"; ובזכות הצניעות יצא ממנה דוד מלך ישראל, שממנו יצא הגואל - מלך המשיח, ללמדנו עד כמה הצניעות חשובה לאשה!

כתב רבנו יונה (אגרת התשובה פרק ח), צריכה אשה שתהיה צנועה ונזהרת שלא יסתכלו בה בני אדם חוץ מבעלה, כי לא נתנו תכשיטים לאשה אלא כדי שתהיה מתקשטת בתוך ביתה לבעלה, כך אמרו רבותינו, כדי שתמצא חן וחסד בעיניו ולא תתגנה עליו. מפני שהמסתכלים בפניה או בדידה - יורדים לגיהנם, והיא מקבלת ענש על כל אחד ואחד מהם, מפני שהחטיאה אותם ולא נהגה צניעות בעצמה, ומחמת כן נכשלו בה.

קלקולי חסר הצניעות שבמינו

כבר העירו בזה רבים וטובים, שלדאבוננו, שפעמים הנשים מתנהגות להפך ממה שצריך היה לנהג, שבבית הן עטויות סמרטוטים, ובחוץ, כשהיא צריכה לצאת למקום עבודתה וכיוצא, היא מתקשטת, ובכלל, בענני עבודה לאשה מחוץ לביתה, יש החושבים שהוא ערך בפני עצמו, שטוב שאשה תצא לעבד, והוא הפך דעת רבותינו, שהתירו רק במקום ההכרח ממש.

הגאון האדיר רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א בעל שו"ת 'שכט הלוי', אמר, שמנסיון של פחמשים שנה בהנהגת הצבור,

צניעות שהיתה בה ברחל זכתה ויצא ממנה שואל ובשכר צניעות שהיה בו בשואל זכה ויצאת ממנו אסתר.

מובא במדרש תנחומא (במדבר ג): 'כל אשה שהיא מצנעת עצמה, אפלו בת ישראל ראוייה שתנשא לכהן גדול, ותעמיד כהנים גדולים שנאמר (תהלים מה, יד): "כל כבודך בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה"; שמרמז על הכהן הגדול.

מובא במדרש (במדבר רבה ח, ט): 'בזמן שהיא נוהגת עצמה דת יהודית, צנועה זוכה ויוצאים ממנה בעלי מקרא, בעלי משנה, בעלי מעשים טובים, הדין הוא דכתיב (תהלים קכח, ג): "בניך כשתלי זיתים"; שאף אם לא רואים מיד שחסר צניעות מזיק, אבל כמו שקרני רנטגן אין רואים שמזיקים כך הדבר הזה, כנזכר למעלה.

זכה הגאון החזון איש זי"ע, וגדל להיות מאורם של ישראל, בזכות אמו ראשה לאה שהיתה חופפת שערות ראשה בצניעות יתרה, עד כדי כך שהיתה יכולה לומר בפשטות: 'שלא ראו קורות ביתי שערות ראשי, כמו קמחית שזכתה שהיו שבעה מבניה כהנים גדולים לפי שהיתה צנועה מאד, ואמרו בירושלמי (יומא ה' ע"א) כל קמחא קמחין וקמחא דקמחית סלת [כל קמח הוא קמח, אבל קמח של קמחית הוא סלת], כך אם החזון איש היתה שוכרת נשים שישומו סדין מעל ראשה, וכמו שמובא בזהר הקדוש (פרשת נשא קכח ע"ב) גדל האזהרה שעל האשה לכסות שער ראשה שהוא מקום השראת השכינה.

מובא בפרוש מדרש שמואל (אבות ב, ח): רבי יהושע בן חנניה אמר אשרי יולדתו, כי להיות אמו צדקת ואשה יראת השם, היא גרמה לבן היוצא ממנה להיות כמותה. ומפרש רבנו בחיי (פרשת אמר): 'וכשתראה אדם צדיק ובעל ענוה ואיש מדות, הנה זה מופת על אמו שהיתה צנועה ובעלת מחשבה טובה

פְּרִשְׁת וְאַרְא

להכשיל בשמירת העינים, וכן עדיף לנשים שתאבדנה את יפין - העקר שלא להכשיל בני אדם.

לרבנו הגאון הקדוש החתם סופר זי"ע היתה בת בשם גיטל שהיתה יפת תאר, ופעם ראתה מישהו שמסתכל בה, באה ממרת בבכי עם ספר תהלים בידיה, ואמרה: "אבא! ראה מה קרה לי, יפיי נהפך לרועץ, התפלל עלי שישור ממני, איני רוצה בו..."

אמר לה החתם סופר זי"ע: "יהי רצון, שאור פניך ינטל ותחת זה תזכי לכן שיאיר עיניהם של ישראל". ואכן, נולד לה בן, הלא הוא הגאון הקדוש רבי עקיבא קורניצ'ר זי"ע המפורסם בדורו, ובלדתה הועם זהר יפיה לתמיד.

ובכר מצינו מעשה כזה בגמרא (סוטה כב ע"א): אמר רבי יוחנן, למדנו יראת חטא מבתולה וקבול שקר מאלמנה. יראת חטא מבתולה, דרבי יוחנן שמעה לההיא בתולה דנפלה אאפה וקאמרה (רבי יוחנן שמע בתולה אחת שנפלה על אפה, ואמרה) רבונו של עולם! בראת גן עדן ובראת גיהנם, בראת צדיקים ובראת רשעים, יהי רצון מלפניך שלא יכשלו בי בני אדם.

חובת ההוכחה לצניעות

בספר 'פלא יועץ' כתב (ערך נשים): 'חובה מטלת על האיש להוכיח במישור, בחיך מתוק ובדרכי נעם את אשתו ואת בנותיו, והנלוות אליו, ולהמשיכן מכל סדר נזיקין (ומושכן מכל חטא המזיק) ושתהיה כל כבודן בת מלך פנימה, צנועה, צופיה הליכות ביתה, ובזה יראת ה' היא תתהלל.

יתבונן אדם בעצמו, האם היה מתנהג בן פאשר היה רואה שאשתו מקלקלת את עסקי פרנסתו, בודאי היה צועק עליה לאמר, מה תעשי, לא די שאין את מסיעת לי תקלקלי כל מחיתי, במה נחיה אני וכל אנשי ביתי,

הוא יודע, שרוב הקלקולים באים מחמת שהנשים יוצאות לעבודה ומרבות בשיחה, ומתלבשות באפן המושף. ועוד, לפעמים יש אשה שתפקידה היא 'מקדמת מכירות' ואז היא צריכה לדבר בלשון מושכת, והיא גם פן צריכה למצא חן בעיני המעסיק שלה, ובפרט כשהיא יודעת שהמעסיק שלה באמת נותן לה חן, ובעלה לא נותן לה חן, ובבית היא צריכה לעבד הרבה, והיא לא מקבלת כל כך הרבה שבחים, מזה יוצאים קלקולים רבים, ורחמנא ליצלן.

גם הראשון לציון הגאון רבי עובדיה יוסף שליט"א, בהיותו דין, שנים רבות, הוא אמר, שרוב תיקי הגרושין, כשבית נהרס ומתפרק - הוא בגלל שהנשים לא שמרו על הצניעות כשהן יצאו החוצה והיו קלקולים מעגן זה.

ומעתה כל אשה תחשב לעצמה - הרי איתא בגמרא (שבת קמט ע"ב) - 'כל שחברו נענש על ידו אין מכניסין אותו במחצתו של הקדוש ברוך הוא, והנה יתכן שאשה צדקנית במעשיה, תענש בהכשלת אחר בהרהורי עברה! ויכול להיות, שאשה ביציאה אחת בודדת שלה - מחטיאה מאה אנשים בראיתה, ועל כל אחד ואחד היא תקבל את ענשה, חס ושלום. וכדאי שהאשה תעשה חשבון זה שלא תתפש, חס ושלום, בעון אחרים.

והנשים צדקניות היו מוכנות למסר את כל היפי שלהן כדי שלא יכשלו בהן בני אדם, הגמרא (תענית כד ע"א) מספרת, על רבי יוסי דמן יוקרת, שהיתה לו בת יפה מאד, יום אחד הוא ראה אדם אחד שהיה חופר בקוצים כדי לראות אותה, אמר לו, מה זה? אמר לו, רבי, אם ללקחה לא זכיתי - לראותה לא אזכה? אמר לה: "בתי, את מצערת את הבריות, שובי לעפרך ואל יכשלו בך בני אדם".

וכמו כן בעגן שמירת עיני הגברים, הזכרנו (בשיחה לפרשת שמות) אודות צדיקים זי"ע שהעדיפו לאבד את מאור עיניהם, העקר שלא

פְּרִשֵׁת וְאָרָא

מדידיה, כּף אַתְּמָא דִּישְׁרָאֵל, קִימָא בְּהַאי גְּוֹנָא, דְּלֵא מְקַבְּלָא עֲלֵהּ אֵלָא הֵהוּא בַר זִוְגָה. כְּשִׁפְנִינָא דָא, דְּלֵא מְקַבְּלָא אֵלָא הֵהוּא בַר זִוְגָה. וְעַל דָּא כְּגַפֵּן פּוֹרְיָה בִּירְכְּתִי בִּיתְדָא. מַהוּ פּוֹרְיָה. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (דְּבָרִים כט, יז) "פּוֹרְיָה רֵאשׁ". פּוֹרְיָה: פּוֹרְחַת, דְּאַפִּיקַת עֲנָפִים לְכָל סִטְרָא. וְאַן? "בִּירְכְּתִי בִּיתְדָא", וְלֵאוּ לְבַר בְּשׁוּקָא, בְּגִין דְּלֵא תִימִי לְשִׁקְרָא בְּבֵרִית עֲלֵאָה. אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, תּוֹנֵבָא לִימִי עַל הֵהוּא בַר נֶשׁ, דְּשִׁבְק לְאַנְתְּתִיָּה דְתַתְּחִזִּי מִשְׁעֵרָא דְרִישָׁה לְבַר. וְדָא הוּא חַד מְאִינוּן צְנִיעוּתָא דְבֵיתָהּ. וְאַתְּמָא דְאַפִּיקַת מִשְׁעֵרָא דְרִישָׁה לְבַר, לְאַתְּתַקְנָא בֵּיהּ, גְּרִים מְסַכְּנוּתָא לְבֵיתָא. וְגִרִים לְכַנְהָא דְלֵא יְתַחֲשְׁבוּן בְּדָרָא. וְגִרִים מְלֵא אַחְרָא דְשְׂרִיָּא בְּבֵיתָא. מֵאַן גְּרִים דָּא? הֵהוּא שְׁעֵרָא דְאַתְּחִזִּי מְרִישָׁה לְבַר. וּמָה בְּבֵיתָא הַאי, כָּל שְׁכֵן בְּשׁוּקָא, וְכָל שְׁכֵן חֲצִיפוּתָא אַחְרָא. וּבְגִין כְּף "אַשְׁתְּדָא כְּגַפֵּן פּוֹרְיָה בִּירְכְּתִי בִּיתְדָא".

[רַבִּי חֲזַקְיָה פִּתַּח אֲשֶׁתְּדָא כְּגַפֵּן פּוֹרְיָה וְגו', מַה גַּפֵּן לֹא מְקַבְּל עֲלִיו אֵלָא מִשְׁלוֹ, כְּף אֲשֶׁה מִישְׁרָאֵל, עוֹמְדַת בְּכֹוֹן דָּא, שְׁאַיְנָה מְקַבְּלַת עֲלֵיהּ אֵלָא בְּן זִוְגָה, כְּמוֹ הַתּוֹר הַזֶּה, שְׁאַיְנוּ מְקַבְּל אֵלָא בַת זִוְגוֹ, וְעַל כֵּן כְּגַפֵּן פּוֹרְיָה בִּירְכְּתִי בִּיתְדָא, מַהִי פּוֹרְיָה, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר פּוֹרְיָה רֵאשׁ, פּוֹרְיָה פּוֹרְחַת, שְׁמוּצִיאָה עֲנָפִים לְכָל צַד, וְאַיְפָה? בִּירְכְּתִי בִּיתְדָא, וְלֹא בַחוּץ בְּשׁוּק, כְּדִי שְׁלֵא תְּבוּא לְשִׁקְרָא בְּבֵרִית הָעֲלִיוֹנָה, אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה קִלְלָה שֶׁל טְרוּפָה תְּבוּא עַל הָאָדָם הַהוּא שְׁמַנִּיחַ לְאַשְׁתּוֹ שִׁירָאָה מִשְׁעֵרוֹת רֵאשָׁה לְחוּץ, לְהַתִּיפוֹת אִתּוֹ, גּוֹרֵם עֲנִיוֹת לְבֵית, וְגוֹרֵם לְכַנּוֹי שְׁלֵא יְהִיו חֲשׁוּבִים בְּדוֹר, וְגוֹרֵם מְלֵא אַחְרַת (צְרַעַת) שְׁשׁוּרָה בְּבֵית, מִי גּוֹרֵם זֹאת? הַשְׁעֵר הַהוּא שְׁנֵרָאָה מְרֵאשָׁה חֲחוּצָה, וּמָה בְּבֵית כְּף. כָּל שְׁכֵן בְּשׁוּק, וְכָל שְׁכֵן חֲצִיפוּתָא אַחְרַת, וּבְגִלְלַת כֵּן, אֲשֶׁתְּדָא כְּגַפֵּן פּוֹרְיָה בִּירְכְּתִי בִּיתְדָא].

וְדָבָר זֶה גַם רָאוּ בְּחוּשׁ, כְּמִסְפָּר עַל הַבְּאֵבָא סְאֵלִי זִי"ע, שְׁאַף שְׁדַרְכוּ מְעוּלָם הֵיטָה שְׁלֵא לְדָבָר עִם נְשִׁים, אִף פְּעַם יֵצֵא מְגִדְרוֹ לְדָבָר עִם אִשָּׁה אַחַת, שְׁהִיָּה צְרִיף לְשִׁכְנָעָה שְׁתַּלְּף עִם כְּסוּי רֵאשׁ, וּבְמִיחַד שְׁהֵאשָׁה הֵהוּא הֵיטָה

הָאֵם נְמוּת מְפִנִי שְׁטוּתָדָא? וְהִיָּה מְחַפֵּשׁ כָּל מִינֵי עֲצוֹת כִּיְצַד לְהַעֲרִיף בְּפִנְיָה אֵת גְּדִל שְׁטוּתָהּ, פְּעַם בְּלִשׁוֹן רַכָּה וּפְעַם בְּלִשׁוֹן קָשָׁה.

וְהַחוּשׁב שְׁבִשְׁבִיל שְׁלוֹם בֵּית עֲלִיו לְהַעֲלִים עֵינַי מְדַבְּרִים שְׁפֵאלוֹ, טְעוֹת גְּדוּלָה הִיא בִּידוֹ, כִּי אַחַר כְּף יוֹצֵאִים קְלָקוּלִים חֲמוּרִים בִּיּוֹתֵר, וּבְיִוְדָאִי לְכַתְּחִלָּה כְּדָאִי לְהַתְּנַהֵג בְּבַחֲיִנַת (שְׁמוֹת יט, ג): "כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב", בְּדַרְכֵי נַעַם, וְכִמוֹ שְׁמַצִּינוּ (שְׁפַת לַד ע"א): 'אָמַר רַבָּה בַר בַּר חֲנָה, הָא דְאַמְרֵי רַבְּנָן שְׁלֵשָׁה דְבָרִים צְרִיף אָדָם לֹמַר בְּתוֹף בֵּיתוֹ עָרַב שְׁבַת עִם חֲשִׁכָה: "עֲשֻׂרְתָם? עֲרַבְתָּם? - הַדְּלִיקוּ אֵת הַגֵּר! צְרִיף לְמִימְרִינָהוּ בְּנִיחוּתָא כִּי הִיכִי דְלִיקְבְּלוּ מְנִיָּה [צְרִיף לְאַמְרֵם בְּנַחַת כְּדִי שְׁיִקְבְּלוּ מִמְּנִי]. אַבְּל צְרִיף לְדַעַת כִּי אֵין וְתוֹרִים בְּצְנִיעוּת, וְצְרִיף לְדַבֵּר עַל לְבָה עַד שְׁתַּבִּין מַעֲצָמָה לְהַסִּיר טְעוּתָהּ מִעֲלֵיהּ, וְהָרִי זֹו מְצִוָּה לְהוֹכִיחַ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (וַיִּקְרָא יט, יז): "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֵת עַמִּיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עֲלִיו חֲטָא".

מוֹבָא בְּמִדְרַשׁ תַּנְחוּמָא (וַיִּשְׁלַח אוֹת ו') אָמַר רַבִּי פִּנְחָס הַכֹּהֵן בַּר חֲמָא, בְּזִמְנָן שְׁהִיא צְנוּעָה בְּתוֹף הַבֵּית כְּשֵׁם שְׁהַמְזַבַּח מְכַפֵּר, כְּף הִיא מְכַפֶּרֶת עַל בֵּיתָהּ שְׁנֵאָמַר (תְּהִלִּים קכח, ג) "אַשְׁתְּדָא כְּגַפֵּן פּוֹרְיָה בִּירְכְּתִי בִּיתְדָא", וְאַיִן יְרְכְּתִי אֵלָא מְזַבַּח שְׁנֵאָמַר "וְשַׁחַט אִתּוֹ עַל יַד הַמְּזַבַּח" (וַיִּקְרָא א, יא). דְּבַר אַחַר, "אַשְׁתְּדָא כְּגַפֵּן פּוֹרְיָה", אִימְתִי הִיא כְּגַפֵּן פּוֹרְיָה? בְּזִמְנָן שְׁהִיא בִּירְכְּתִי בִּיתְדָא, וְאֵם עֲשֵׂתָה כֵּן - "בְּנִיף כְּשִׁתִּילִי זִיתִים", תַּעֲמִיד בְּנִים נִמְשָׁחִין בְּשִׁמֵן הַמִּשְׁחָה סְבִיב. וַיֵּשׁ לְהוֹדִיעַ לְנָשִׁים אֵת עֲצָמְתָן וְכַחַן הַגְּדוּל.

אַזְהַרַת הַזֶּהֱרַק הַקְּדוּשׁ בְּזִהִירוֹת בְּצְנִיעוּת

פּוֹסְקִים רַבִּים (רָאָה מִשְׁנֵה בְּרוּרָה סִימָן ע' סַעִיף קטן יד; וּבְכַף חֲחִיִּים שָׁם, וּמוֹבָא גַם בַּחֲק לְיִשְׂרָאֵל נִשְׂא, לְיוֹם רַבִּיעִי) הִבִּיאוּ אֵת דְּבָרֵי הַזֶּהֱרַק הַקְּדוּשׁ (פְּרִשֵׁת נִשְׂא קכח ע"ב) הַמְּלַמְּדֵנוּ חוֹבַת הָאִשָּׁה בְּצְנִיעוּת, וּבְפִרְט בְּשִׁעֵרוֹת רֵאשָׁה, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ:

רַבִּי חֲזַקְיָה פִּתַּח (תְּהִלִּים קכח, ג) אֲשֶׁתְּדָא כְּגַפֵּן פּוֹרְיָה וְגו', מַה גַּפֵּן לֹא מְקַבְּל עֲלֵיהּ אֵלָא

פְּרִשְׁת וְאַרְא

בעֵינָא אַתְתָּא לְאַתְפְּסִינָא, בְּזִיווּתֵי דְבֵיתָא. וְאִי עֲבַדְתָּ בְּן מַה כְּתִיב (תהלים קכח, ג): "בְּנִיךָ כְּשִׁתְּלִי זִיתִים". מַהוּ "כְּשִׁתְּלִי זִיתִים"? מַה זִית דָּא, בֵּין בְּסִתְּוּוּא, בֵּין בְּקִיטָא, לֹא אַתְאֲבִידוּ טְרַפּוּי, וְתַדִּיר אֲשַׁתְּכַח בֵּיה חֲשִׁיבוּת יִתִיר עַל שְׂאֵר אֵילָנִין. כִּף בְּנָהָא יִסְתְּלִקוֹן בְּחֲשִׁיבוּ עַל שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא. וְלֹא עוֹד אֱלֹא דְבַעֲלָה מִתְבָּרַךְ בְּכָלֵא, בְּבִרְכָאן דְלַעֲיָלָא, בְּבִרְכָאן דְלַתְתָּא, בְּעוֹתֵרָא, בְּבִנִין, בְּבִנֵי בְּנִין. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב: "הִנֵּה כִּי כֵן יִבְרַךְ גְּבֵר יִרְא ה'". וְכְתִיב "יִבְרַךְ ה' מִצִּיּוֹן וְרָאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְרָאָה בְּנִים לְבְנֶיךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל".

[אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שְׂעַר הָאִשָּׁה שְׂמִתְגַּלְהָ, גוֹרֵם לְשְׂעַר אַחַר שְׂמִתְגַּלְהָ (הֵינּוּ דִינִים קָשִׁים), וְלִפְגָּם לָהּ, בְּגַלְל כֵּן, צְרִיכָה אִשָּׁה שְׂאֲפִלוּ קוֹרוֹת בֵּיתָהּ לֹא תִרְאֶינָה שְׂעַר אֶחָד מֵרֵאשָׁה, כֹּל שְׂפָן בְּחוּץ, בֹּא וְרָאָה, כְּמוֹ שְׂבֻזָּכֵר שְׂעַר הוּא חֲמֵר הַכֹּל, כִּף גַּם לְנִקְבָה. צֵא וְרָאָה, כְּמָה פָּגַם גוֹרֵם שְׂעַר הַזֶּה שֶׁל הָאִשָּׁה, גוֹרֵם לְמַעַלָּה גוֹרֵם לְמַטָּה, גוֹרֵם לְבַעֲלָה שְׂמִתְקַלֵּל, גוֹרֵם עֲנִיּוֹת, גוֹרֵם דְּבַר אֶחָד בְּבֵיתָהּ, גוֹרֵם שְׂתִסְתַּלֵּק חֲשִׁיבוּת מִבְּנֵיהָ, ה' יִצְיָלְנוּ מִהַחֲצִיפוֹת שְׁלָהֶם, וְעַל כֵּן צְרִיכָה אִשָּׁה לְהִתְפַּסּוֹת בְּזִיווּת בֵּיתָהּ, וְאִם עוֹשָׂה כֵּן, מַה כְּתוּב? "בְּנִיךָ כְּשִׁתְּלִי זִיתִים", מַהוּ "כְּשִׁתְּלִי זִיתִים"? מַה הַזִּית הַזֶּה בֵּין בְּסִתְּוּוּא, וּבֵין בְּקִיטָא, לֹא נִאֲבָדִים עֲלֵיו, וְתַמִּיד נִמְצָאָת בּוֹ חֲשִׁיבוּת יִתִירָה עַל כָּל הָאֵילָנוֹת, כִּף בְּנֵיהָ יִתְעַלּוּ עַל כָּל שְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, וְלֹא עוֹד אֱלֹא שְׂבַעֲלָה מִתְבָּרַךְ בְּהַכֹּל, בְּבִרְכּוֹת שְׁלִמְעָלָה בְּבִרְכּוֹת שְׁלִמְטָה, בְּעֵשֶׂר, בְּבָנִים, בְּבִנֵי בְּנִים, זֶה מַה שְׂכַתוּב: "הִנֵּה כִּי כֵן יִבְרַךְ גְּבֵר יִרְא ה'", וְכְתוּב: "יִבְרַךְ ה' מִצִּיּוֹן וְרָאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְרָאָה בְּנִים לְבְנֶיךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל".]

כְּסוּי הָרֵאשׁ הַרְצוּי רַק בְּמִטְפַּחַת

וּבְעֵסְקֵנוּ בְּעִנִּין כְּסוּי הָרֵאשׁ, חֲשׁוּב מְאֹד לְזַכֵּר אֶת מַה שְׂפָסְקוּ פּוֹסְקִים רַבִּים, שְׂצָרִיךְ לְכַסּוֹת הָרֵאשׁ בְּמִטְפַּחַת דִּיקָא, וְלֹא בְּפֶאֶה, לְפִי שֶׁהוּא קָלִיל גְּדוֹל מְאֹד שְׂנֵתְהֵנָּה בְּעֵקֶר

יְכוּלָה לְגַרֵר אַחֲרֵיהּ נָשִׁים אַחֲרוֹת שְׂתַנְהִיגְנָה כִּף, וְהִסְבִּירָה הַבְּבָא סֵאלִי זִי"ע אֶת חֲמֵר הָאִסּוּר, וְהִיא לֹא שְׂמַעָה לוֹ, וְיִצְאָה בְּגִלוּי רֵאשׁ - וְאַחֲזָה שְׂגֵעוֹן וְטְרוּף, רַחֲמֵנָא לִיצְלָן. הִלְכוּ וְנָסוּ לְפָיִס אֶת רַבְנֵי הַקְּדוּשׁ זִי"ע, אֲבָל אָמַר: אִי אֲפָשֶׁר, אִי אֲפָשֶׁר לְשַׁנּוֹת... וְכִף הַשְׂגֵעוֹן הַזֶּה נִתְפָּשׁ בְּהַ וְנִפְטָרָה בִּיסוּרִים קָשִׁים וּמְרִים. כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי הַזֶּהר הַנְּזַפְרִים, אֲשֶׁר טְרוּף הַדַּעַת יְבוּא, בַּר מְנָן, עַל אוֹתוֹ גְּבֵר שְׂאִינוּ מוֹכִיחַ אֶת אִשְׁתּוֹ, בְּשַׁעֲרוֹת הָאִשָּׁה נִאֲחֲזִים הַדִּינִים שֶׁהֵם הַחֲצִיּוֹנִים, וְהֵם כְּחֲצִיִּים שֶׁהֵיא שׁוֹלַחַת לְהַזִּיק בְּכָל מְקוֹם.

וּמִבְּאֵר בְּדַבְרֵי הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ, שֵׁישׁ הַבְּדֵל בֵּין שַׁעֲרוֹת הַגְּבֵר לְשַׁעֲרוֹת הָאִשָּׁה. אֲמַנְם גַּם בְּשַׁעֲרוֹת הַגְּבֵר יֵשׁ דִּינִים, וְלִכֵּן אַחֲרֵי הַתְּסַפְרַת צְרִיף לְהִתְנַקּוֹת מֵהֶם, אֲבָל עֲצֵם הַשַּׁעֲרוֹת לֹא צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת מְכֻסּוֹת, כִּי הַחֲצִיּוֹנִים לֹא מִתְגָּרִים בְּהֵן, אֲבָל אֲצֵל הַנָּשִׁים - הַחֲצִיּוֹנִים מִתְגָּרִים בְּדִינֵים הַלְלוּ.

לִכֵּן לֹא בְּחֵם נָשִׁים צְדָקָנוֹת הַרוּצוֹת לְזִכּוֹת לִילְדִים גְּדוֹלִים, צְרִיכוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר צְנִיעוּת - בְּדַבְרוּן, בְּלְבוּשׁוֹן, בְּשַׁעֲרָן - וּבְכָל מַה שְׂאֲפָשֶׁר לְהוֹסִיף יוֹתֵר צְנִיעוּת, עוֹד פְּסָה וְעוֹד פְּסָה שֶׁל צְנִיעוּת - זֶה מְשַׁפִּיעַ הַרְבֵּה קַדְשָׁה.

בְּרִכּוֹת מְמַלְגוֹת לְמוֹל הַקְּלָלוֹת שְׂבַכְסוּי רֵאשׁ וְהַעֲדָרוּ

וּמוֹכָא עוֹד בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (שֵׁם קָכו ע"א): אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שְׂעַרָא דְרִישָׁא דְאַתְתָּא דְאַתְגַּלְיָא, גְרִים שְׂעַרָא אַחֲרָא לְאַתְגַּלְיָא, וְלֹא פְגָמָא לָהּ. בְּגִין כִּף, בְּעֵינָא אַתְתָּא דְאַפִּילוּ טְסִירֵי דְבֵיתָא, לֹא יִחְמוֹן שְׂעַרָא חַד מֵרִישָׁא, כֹּל שְׂפָן לְבַר. תָּא חֲזִי, כְּמָה בְּדַכּוּרָא שְׂעַרָא הוּא חוּמְרָא דְכָלֵא, הִכִּי נְמִי לְנוֹקְבָא. פּוּק חָמִי, כְּמָה פְּגִימוּ גְרִים הֵהוּא שְׂעַרָא דְאַתְתָּא. גְרִים לְעֵילָא, גְרִים לְתַתָּא, גְרִים לְבַעֲלָה דְאַתְלִשְׂטִיָא, גְרִים מְסַכְנוֹתָא, גְרִים מְלָה אַחֲרָא בְּבֵיתָא, גְרִים דִּיִסְתְּלִיק חֲשִׁיבוּתָא מִבְּנָהָא. רַחֲמֵנָא לִישׁוּבוֹן, מְחַצִּפוּ דְלַהוֹן. וְעַל דָּא,

פְּרִשְׁת וְאַרְא

בְּזוֹה. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ לְפָנָיו נְשִׁים שֶׁלֹּא זָכוּ לְהַפְקֵד בְּפָרִי בֶטֶן, לְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו שְׂיִבְרַךְ אוֹתָן, אָמַר לָהֶן: "קִבְלוּ עַל עֲצָמְכֶן לְהוֹרִיד אֶת הַפֶּאֶה נְכָרִית וּלְהַשִּׁים אֶף וְרַק כִּסּוּי רֹאשׁ, וְתַפְקְדוּ בְּזֶרַע קֹדֶשׁ שֶׁל קִימָא". וְהָיוּ כַּמָּה מַעֲשִׂים מַעֲזִין אֱלוֹ.

הַבֶּאֱבָא סֵאלִי זִי"ע הִיָּה מִקְפִּיד שְׁנִשּׁוֹת בֵּיתוֹ לֹא תַצְאָנָה לְחוּץ עַד כַּמָּה שְׂאֲפָשֶׁר, וְאֶפְלוּ אִם הָיוּ צְרִיכוֹת לְהִבְיֵא בְּגָדִים לְתַפֵּר - הִיָּה מִבִּיא תּוֹפֶרֶת הַבֵּיתָה, שֶׁהִיא תַקַח אֶת הַמַּדּוֹת, וְהִיָּה מִקְפִּיד עַל אֲשֶׁתּוֹ יוֹתֵר - שֶׁלֹּא תַצְאָ לְחוּץ, וּפְעַם אַחַת הִיָּתָה צְרִיכָה לְצֵאת לְהַשִּׁיג דְּגִים לְכַבוֹד שַׁבָּת, וְלֹא מִצָּאָה שְׁלִיחַ שְׂקִינָה לָהּ, אֲמָרָה לְעֲצָמָה, שֶׁתִּלְךְ וְתִחְזֹר מֵהָר, וְכִךְ עֲשֶׂתָה, וְהִבִּיאָה אֶת הַדָּג וּבִשְׁלָה אוֹתוֹ, הַבֶּאֱבָא סֵאלִי זִי"ע, רָאָה בְּרוּחַ קֹדֶשׁ, שֶׁהַדְּגִים הָאֵלוּ יֵשׁ בָּהֶם רִיחַ שֶׁל 'בַּחוּץ'... וְלֹא טַעַם מִהַדְּגִים בְּלֵיל שַׁבָּת.

וְהִיָּה הַבֶּאֱבָא סֵאלִי זִי"ע מִבְּקֵשׁ מֵאֲשֶׁתּוֹ, שְׁגַם כְּשֶׁהִיא הוֹלֶכֶת בֵּין הַחֲצֵרוֹת, שֶׁתִּשֵּׂים עוֹד רִידִד מֵעַל עֲצָמָה, כַּמָּה שֶׁהֵן הָיוּ נִזְהָרוֹת מְאֹד מְאֹד בְּדַבָּר הַזֶּה! אֶפְלוּ כִּי אֵין בְּאֶרֶץ, כְּשֶׁרָאָה שֶׁהִבַּת שְׁלוֹ רוֹצָה לְצֵאת בַּחוּץ עִם בַּת הַדּוֹדָה שֶׁלָּהּ לְקַנּוֹת מִשֶּׁהָיוּ בְּמַרְכָּז הַעִירוֹנִי, הוּא אָמַר לְחַתָּנוֹ: "הִגֵּד לָהּ: 'אֵין אֶפּוֹטְרוֹפּוֹס לְעִירוֹת' (כְּתוּבוֹת י"ג ע"ב)", אֲסוּר לָךְ לְהִרְשׁוֹת לְאֲשֶׁתְךָ לְקַנּוֹת בַּחוּץ, וְאֶף עַל פִּי שְׁבוּמִנְנוּ הַדְּבָר קִשָּׁה, אֲמַנָּם, בְּכָל מָה שְׂאֲפָשֶׁר לְהַשְׁתַּדֵּל הוּא רֹחַ שֶׁל קֹדֶשׁ.

לְהִזְהַר בְּצוּרַת הַבְּגָדִים

וְהַגַּם שְׁבִדוֹרְנוּ הַנְּסִיּוֹן בְּזוֹה קִשָּׁה יוֹתֵר, לְפִי שְׁנִשּׁוֹתֵינוּ צְרִיכוֹת לְצֵאתָה, וְהֵן נִדְרָשׁוֹת רַק לְצֵאתָה יוֹתֵר בְּצִנִּיעוֹת בְּאֶפֶן שֶׁלֹּא מוֹשֵׁף אֶת הָעֵינַן. וְשֶׁתִּשְׁתַּדֵּלָנָה לְשִׁמּוֹר עַל הַצִּנִּיעוֹת בְּבָגָדִים וּבְדַבּוֹר.

צִנִּיעוֹת הַלְבוּשׁ מְגִדֶּרֶת בְּסִפְרֵי הַפּוֹסְקִים: אֲרֵף הַחֲצֵאִיוֹת צְרִיף לְעַבֵּר אֶת הַבְּרֵף. הַגְּרָבִים

בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן, וּבְפֶרֶט בַּפְּאוֹת הַמְּחַדְּשׁוֹת הָאֲרָכוֹת וְהַמְּבִרְיָכוֹת וְהַדּוֹמוֹת לְשַׁעַר טַבְּעֵי מִמֶּשׁ. אֲצֵל הַסְּפָרְדִים, לֹא הִיָּה מְנַהֵג כְּזוֹ מַעוֹלָם לְלַכֵּת בַּפֶּאֶה נְכָרִית, אֶף אֶפְלוּ אֲצֵל הָאֲשֶׁפְּנִיּוֹם - גְּאוֹנִים, פּוֹסְקִים, רַבָּנִים, צַדִּיקִים וְחַסִּידִים, יֵשׁ מֵהֶם שֶׁלֹּא נִהְגּוּ נִשְׁוֹתֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם מַעוֹלָם לְלַכֵּת בַּפֶּאֶה נְכָרִית, וְאֶסְרוּ לְגַמְרֵי אֶת הַפֶּאֶה הַנְּכָרִית, כְּגוֹן הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ רַבִּי פִּנְחָס הַלּוֹי אִישׁ הוֹרְבִיץ בְּעַל הַהַפְּלָאָה אַב"ד פְּרַנְקְפוֹרט זִי"ע, הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ הַחַתָּם סוֹפֵר זִי"ע, רַבְּנוּ הַגְּאוֹן מוֹיִלְנָא זִי"ע, רַבְּנוּ הַיַּעֲבֹץ זִי"ע. הַמְּהַרִּיץ חֵיוֹת כּוֹתֵב שֶׁזוֹה מְנַהֵג הַשְׁחֻקְנִיּוֹת שֶׁהָיוּ מַחְלִיפוֹת אֶת פְּאוֹתֵיהֶן לְפִי הַקְּלִקְלוֹים שֶׁלָּהֶן, הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּעַל הַצְּמַח צֶדֶק מְלִיּוּבְאוּיִטְשׁ זִי"ע, הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּעַל הַמְּנַחַת אֶלְעֶזֶר מְמוֹנְקֵאטְשׁ זִי"ע, הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ רַבִּי שְׁלֵמָה אֶלְיָעֶזֶר אֶלְפִּנְדֵרִי זִי"ע, (גְּאוֹן וְצַדִּיק שְׁנַפְטֵר בְּגִיל קְרוֹב לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים) - אֲסַר אֶת הַפֶּאֶה בְּכָל תַּקְּףוֹ, הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ מְהַרִּי"ל דִּיִּסְקִין זִי"ע הִיָּה גּוֹעַר בְּנִשְׂיָם שֶׁחִבְשׁוּ פֶּאֶה נְכָרִית, וְהִיָּה אוֹמֵר: "תְּחַזְרֶנָּה לְרוֹסְיָה וְלֹא תִהְלַכְנָה כְּאֵן בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ כֶּף". הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זִי"ע זִי"ע, זָכַר צַדִּיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה, לֹא הִיָּה מְרֹשֶׁה לְאַבְרָהָם שֶׁאֲשֶׁתּוֹ חִבְשָׁה פֶּאֶה נְכָרִית שְׂיִלְמַד בְּכוֹלָל שְׁלוֹ, וְכֵן הַבֶּאֱבָא סֵאלִי זִי"ע, הִיָּה מְזַהֵר מְאֹד בְּבֵיתוֹ עַל כֶּף לְלַכֵּת אֶף וְרַק בְּכִסּוּי רֹאשׁ מְלֵא, וְעוֹד רַבִּים שְׂאֲסְרוּ אֶת הַפֶּאֶה הַנְּכָרִית, וְהָיוּ מוֹחִים עַל זֶה.

וְלֹא כְּאוֹתָם שֶׁמְחַיְבִים אֶת הַנְּשִׂים שֶׁלָּהֶן לְלַכֵּת בַּפֶּאֶה דּוֹקָא, וְהָרִי הַפּוֹסְקִים שְׂדַבְּרוּ בְּזִמְנָם נִגְדַּת הַפֶּאֶה, הוּא עַל פֶּאֶה כְּזוֹת שֶׁהִיָּתָה נְרֵאִית פְּקוּצִים, וּכְצֶמֶר פְּלִדָּה עַל הָרֹאשׁ, וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה עַל פְּאוֹת שְׁבוּמִנְנוּ. הַמְּשַׁגִּיחַ הַגְּאוֹן הַצַּדִּיק הַרַב דֵּן סִגַּל שְׁלִיט"א אוֹמֵר, שֶׁזוֹה הַדְּבָר הַכִּי מְכַעֵר וְהַכִּי מְאוּס שְׂיִכּוֹל לְהִיּוֹת, אִיף שֶׁאֲשֶׁה בְּכַח רוֹצָה לְעֵשׂוֹת לְעֲצָמָה דְּבָר שְׂאִינוּ כְּשֶׁר.

הַרְאִשׁוֹן לְצִיּוֹן הַגְּאוֹן רַבִּי עוֹבְדֵיָה יוֹסֵף שְׁלִיט"א הָאֲרֵיף בְּזוֹה בְּסִפְרֵיו, וְרִגִּיל לְהִזְהִיר

פְּרִשֵׁת וְאָרָא

הַבִּאבָּא סֵאלִי זִי"ע הִיָּה מִקְפִּיד בְּכָל הַסְּעֵדוֹת עַל יְשִׁיבָה נִפְרָדָת, וְאֶפְלוּ בְּסֵעֵדוֹת מְצוּהָ, אֶפְלוּ בְּלֵיל הַסֵּדֵר הִיָּה מִיַּחַד שְׁלֶחֶן נִפְרָד לְנָשִׁים, וְאֶפְלוּ חֵדֵר נִפְרָד - אֲמַנָּם אֶצְלָנוּ לֹא שִׁיף לְהַתְנַהֵג כֶּף, אֲכַל בְּכָל זֹאת עָלִינוּ לְלַמֵּד עַל הַהֲנַהֲגוֹת הַלְלוּ, שְׁנֹזְכָה גַם אָנוּ לְהוֹסִיף קִדְשָׁה לְפִי כַחֲנוּ, וְנִקְיָם (שִׁיר הַשִּׁירִים א. ח): "צֹאֵי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאֵן", וְכִמּוֹ שְׁאֲמָרוּ עַל מֵאֲמָרָם ו'ל' (תִּנָּא דְבִי אֲלִיָּהוּ וְבָה פֶּרֶק כה): 'שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל חֵיב לֹמַר מְתִי נִגְיָעוּ מְעַשֵׂי לְמַעֲשֵׂי אֲבוֹתַי', 'נִגְיָעוּ' הוּא מְלִשׁוֹן נִגְיָעָה, שְׁתִּהְיֶה לָנוּ רַק אִיזוּ נִגְיָעָה בְּלִשְׁתֵּי, לְהַתְחַזֵּק אֶפְלוּ בְּמִשְׁהוּ קָטָן, לְהוֹסִיף עוֹד קֶצֶת צְנִיעוּת, בְּכָל פַּעַם, וְלְהַתְפַּלֵּל שְׁנֹזְכָה לְעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּשִׁלְמוֹת.

אָנוּ תְּפִלָּה לְבוֹרָא עוֹלָם שְׁיַעֲזָרְנוּ הָאֵל יִתְבַּרֵּךְ, שְׁנִשְׁוֹתֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ בְּתוֹךְ כָּל נְשׁוֹת וּבְנוֹת עַם יִשְׂרָאֵל, תּוֹסֵפְנָה קִדְשָׁה וְטְהָרָה, וְתִשְׁפַּעְנָה טְהָרָה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וּבְיָדָי לְכַתִּיבָן וְלִבְנִיָּהֶן, וְתִזְכְּנָה לְדוֹר יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ, וְלְכָל הַבְּרָכוֹת הָאֲמוּרוֹת בְּתוֹרָה הַבְּאוֹת רַק בְּזִכְרוֹת הַצְּנִיעוּת, כִּי אֵין הַבְּרָכָה שְׁרוּיָה אֶלָּא בְּדָבָר הַסְּמוּי מִן הָעֵין (תְּעִינִית ח' ע"ב), כֹּאֵן זֶה מִמֶּשׁ כְּפִשׁוּטוֹ, יְצוּ ה' אֲתָךְ אֶת הַבְּרָכָה בְּאֶסְמִיךְ (דְּבָרִים כח, ח), בְּדָבָר הַסְּמוּי, כְּשֶׁהָאִשָּׁה יוֹתֵר צְנוּעָה הִיא מְקַבֵּלָת עַל עֲצֻמָּה תּוֹסֵפֶת יִתְרָה בְּצְנִיעוּת, וְנֹזְכָה כָּלנוּ לְטְהָרָה גְּדוּלָה בְּיָמֵים הָאֵלֶּה, וְלִגְאָלָה שְׁלֵמָה בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

לֹא תִהְיֶינָה שְׁקוּפּוֹת, וְלֹא תִהְיֶינָה בּוֹלְטוֹת. צְבַע הַבְּגָדִים לֹא יִהְיֶה אָדָם [כַּנְפֶּסֶק בְּיֹרְה דְעָה. וְכֵן מוּבָא בְּגִמְרָא (בְּרִכּוֹת כ' ע"א), שְׁקָרַע רַב יְהוּדָה מֵאוֹתָהּ אִשָּׁה אֶת הַבְּגָד שֶׁהִיָּה נִרְאָה אָדָם], וּבּוֹלֵט. וְשִׁלָּא יִתְגַּלֶּה מִבְּשָׂרָה, לֹא לְפָנִים וְלֹא מֵאַחֶר, וְכֵן אֲרַךְ הַשְּׁרוּוֹלִים צְרִיף שְׁיִהְיֶה עַד אַחֵר הַמְרַפֵּק, וְכֵן הַלְבוּשׁ בְּכָלְלוֹתוֹ, לֹא יִהְיֶה בּוֹלֵט וְצָמוּד רַק צְנוּעַ וּמְכֻסָּה, וְכָל הַמוֹסִיפָה צְנִיעוּת וּמְכַבְּדוֹת - מוֹסִיפִים לָהּ בְּרָכָה מִן הַשָּׁמַיִם.

לְבָרַח מִתְעַרְבוֹת אֲנָשִׁים וְנָשִׁים

אֵינָנו מְדַבְּרִים עַל מְנַהֲגִים שְׁנוּבְעִים מִחֶסֶר יְדִיעָה. כָּל הַתְּעַרְבוֹת לְמִיָּנִיהֶם, כָּל הַרְקוּדִים הַמְעַרְבִים - ה' יִרְחַם, כְּמָה קְלִקוּלִים גּוֹרְמִים, שְׁמַמֵּשׁ מְעוֹרְרִים אֶת הַתְּגָרוֹת הַשְּׁטָן בְּהַתְּגַלְמוֹתוֹ. וְהַזְהִירוּ בְּזֶה הַפּוֹסְקִים, הָרֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן הַגָּאוֹן רַבִּי עוֹבַדְיָה יוֹסֵף שְׁלִיט"א אוֹמֵר, שְׁאֵם יִרְאֶה אָדָם דְּבָר שְׁכֻזָּה, שְׁיִשׁ אִיזָה תְּעַרְכָּת - יִבְרַח מִשָּׁם.

כְּתַב הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ הַחֵיד"א זִי"ע, שְׁאֵין הַשְּׂרָאָת שְׁכִינָה בְּחַתְנָה אוּ בְּאִיזוֹ שְׁמִחָה בְּאֶפֶן שְׁיִשׁ תְּעַרְכָּת, וְהַחֲמִירוּ בְּזֶה הַפּוֹסְקִים אֶפְלוּ בִישִׁיבָה נִפְרָדָת. הַגַּם שְׁאֵין בְּזֶה כָּלְלִים, כִּי צְרִיף לְרֵאוֹת אֶת הַמְשַׁפְּחוֹת, אֲכַל כְּמָה שְׁאֶפְשֵׁר, יוֹתֵר לְהוֹסִיף קְדוּשָׁה, וְיוֹתֵר לְהוֹסִיף צְנִיעוּת - זֶה מְשַׁרְה הַשְּׂרָאָת הַשְּׁכִינָה בְּאוֹתוֹ מְקוֹם.

בשורה טובה לאנשי התורה ולומדיה

בסיעתא דשמיא יצא לאור עולם סדרת הספרים

"אשיחה בהקיד"

על פרשיות השבוע באגדה

מתוך סדרת הספרים אשיחה בהקיד באגדה ובהלכה

מהרב אורן נזרית שליט"א

הספרים מעוטרים בהסכמת גדולי הדור שליט"א מלאים בהלכות בקניני תורה ובדרכים לעבודת ה' יתברך משולבים בסיפורים על גדולי ישראל ודרך עבודתם

וכעת מבקשים לזכות את הציבור הקדוש
לסייע ולהיות שותף

להשלים את סדרת הספרים בהלכה לזיכוי הרבים
וזכות לימוד התורה וזיכוי הרבים תגן בעדכם
ניתן להקדיש פרשיות
לברכה והצלחה ולעילוי נשמת וכיו"ב

052-7627127 אש.ש. אש.ש. X

לקבלת גיליונות אלו חינם
יש לשלוח בקשה למייל:
toraoren@gmail.com

לפרטים ניתן ליצור קשר בטל: 0506491414, 0509013000